

Adnan Serdaroglu:
"MESS ile tarihsel bir mücadelemiz var"

>> 8

Kürtaj yasada hak hastanede yasak
"Devlet elini bedenimden çek"

>> 13

Aleviler yine hedefte
Son saldırı
İstanbul Maltepe'de yaşandı

>> 11

Lubunya hareketinin bugünü ve geçmişi
"Her dönem zordu"

>> 10

Mayıs 2013
sayı 12

yenidünya

halk gazetesi

Kurucusu: **Mustafa Suphi** (1883-1921)

2.50 tl (KDV dahil)

www.yenidunyagazetesi.com

Grev haktır, haydi işçilerle dayanışmaya

Yeni katliamlar istemiyoruz, haydi Reyhanlı halkıyla dayanışmaya

Şimdi görev 1 Mayıs Taksim direnişinin ruhuyla AKP'ye muhalefeti yükseltmek

AKP savaş politikasında ısrar ediyor. Suriye halkına karşı emperyalizmin taşeronluğu Reyhanlı'da katliama yol açtı. AKP Suriye'den elini derhâl çekmelidir.

AKP işçilere, emekçilere düşmanlıkta da sınır tanımıyor. THY yönetiminin uzlaşmaz tutumu yüzünden Hava-İş greve gitti. MESS dayatmalarına karşı çıkan onbin-

lerce metal işçisi greve hazırlanıyor. Grev haktır, haydi işçilerle dayanışmaya. Yeni katliamlar istemiyoruz. Haydi Reyhanlı halkıyla dayanışmaya.

>> 2-5-8

İşte AKP'nin Suriye politikası: Reyhanlı'da katliam

11 Mayıs 2013 tarihinde Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde bombalı saldırılar meydana geldi.

Halkımızı hedef alan böyle bir saldırının sebebi AKP'nin komşumuz Suriye'ye karşı yürütülen emperyalist savaş katılmasıdır. Komşusunun evini yakmaya çalışan AKP, kendi evini de yakıyor.

>> 2

Çekilme başladı

AKP'nin "çözüm süreci" adını verdiği politika çerçevesinde PKK silahlı güçleri 8 Mayıs 2013'te Türkiye sınırları dışına çekilmeye başladı.

>> 11

> ISSN 1301-9031

fatma şenden

THY işçisi ile dayanışmaya

>> 12

muhsin gökhan

Çaykur, özelleştirme Öz-Gıda İş, GREV

>> 5

hülya kortun

Teslim olmayanlar kazanır

>> 2

Teslim olmayanlar kazanır

Amerikan İslamcısı AKP'nin Taksim meydanını yasaklama terörüne boyun eğmeyen işçi sınıfı ve dostları, 1 Mayıs 2013'te İstanbul'da tarihimizi, bugünümüzü ve geleceğimizi savundular. Sömürüye ve zulme isyan eden kitlelerin özgürlük ve eşitlik mücadelesiyle, devrim ve karşıdevrim kapışmasıyla özdeşleşen Taksim'i karşıdevrime asla bırakmayacaklarını haykırdılar. Halkın egemenliğini gasbeden despotların gayrimişru buyruğuna "Emrin olur, efendimiz" demediler: Dik durdular, onurlarını korudular.

Boynuz kulağı geçer

15-16 Haziran 1970'te dönemin kapitalist iktidar partisi Adalet Partisi, şehrin üç yakasından yürüyüşe geçen işçi kitlelerinin birleşmesini önlemek için şehir hatları vapurlarını çalıştırmamış, Galata köprüsünü dubalarından ayırarak ulaşımı kapatmıştı.

Bugünün kapitalist iktidar partisi AKP daha da ileriye gitti. Vapur, metro, metrobüs, otobüs, Taksim-Kabataş tüneli seferlerini durdurdu. Galata ve Unkapanı köprülerini ulaşım kapattı. Taksim'i sıra sıra bariyerlerle çevirdi. Partilerinin, sendikalarının, derneklerinin çağrısına uyarak Taksim'e çıkmak isteyen kitlelerin üzerine 22 bin polisi, sayısız panzeri, tomayı, zehirli gaz timlerini sürdü. İstanbul'u zehirli gaz bulutu içinde boğmaya çalıştı. Hedef gözeterek gaz fişekleriyle vurduğu üç genci ağır yaraladı, sayısız insanı yaraladı.

Suçüstü

AKP iktidarı, özgürlük ve eşitlik mücadelesi veren herkese topyekûn savaş açtığını 1 Mayıs günü uyguladığı genel ve yaygın terörle bir kez daha ortaya koydu. Hiçbir bahane, AKP'nin, katliama tam teşebbüs hâlinde suçüstü yakalandığı gerçeğini gizleyemez. Halkın vicdanı, bu insanlık suçunun cezasını er geç kesecektir.

Gericiilerden övgü alanlar

İşçi sınıfı ve dostları sosyalizm, demokrasi, bağımsızlık, laiklik, onurlu barış sloganlarıyla Taksim'e çıkmaya çalışırken, AKP'nin fermanına boyun eğerek Taksim'den vazgeçenler de oldu. 1 Mayıs'ı icazet altında Kadıköy'de kutlamayı içine sindirenler, iktidardan ve yarıdakçılarından bol bol övgü aldı.

İçişleri Bakanı Muammer Güler'in, İstanbul Valisi Hüseyin Avni Mutlu'nun, 1 Mayıs 1977 katliamının kışkırtıcı-

sı eski *Tercüman* gazetesinin ünlü kalemsörü Rauf Tamer'in, gerici *Yeni Akit*'in meşhur antikomünist genel yayın yönetmeni Hasan Karakaya'nın övgüleri, bu kesimin boynunda ağır bir zincir olarak kalacak. Karşıdevrimin çizdiği sınırlara dokunmadan, "kumda oynayarak" devrimcilik olmaz.

Özgen örneği

AKP'nin sahte barış girişimine kapılarak "akil insanlar heyeti"ne katılan KESK Başkanı Lami Özgen, 1 Mayıs'ta Taksim'e çıkmakta direnince gazdan nasibini aldı. AKP, sahte barış girişiminin propaganda heyetinde "akil" sıfatına layık gördüğü Özgen'i, işçi sınıfı ve dostlarının Taksim 1 Mayıs mücadelesine katıldığı anda cezalandırmaktan geri durmadı. İşçi sınıfına ve emekçi halka böylesine düşman Amerikan İslamcılarının Kürt halkına barış getireceği fantezisi, somut gerçeklerle karşı karşıya gelince tuzla buz oluyor.

Sahte barış, gerçek savaş

AKP, emperyalizmin bölgesel baştaşeronluğuna terfi etme hırsıyla yeni-Ösmanlı hayalleri kuran işbirlikçi kapitalist egemenlerin temsilcisidir. Varlığı ve gelişmesi, içte ve dışta savaş politikasına doğrudan doğruya bağlıdır.

AKP, savaşı genişleterek gerici ve yayılmacı siyasi amaçlarını gerçekleştirme planları kurabilir. Kürt ulusal hareketini Suriye, Irak ve İran'ın üzerine salarak azap askeri olarak kullanmak isteyebilir. Öcalan'ın rehine durumundan faydalanarak kimi dayatmalarda bulunabilir. Ne var ki, halkına karşı sorumlu politikacılar, bu dayatmaları boşa çıkaracak ustalığı göstereceklerdir. AKP'nin savaş politikası, sadece Türkiye, Suriye, Irak ve İran halklarına değil, bizzat Kürt halkına da yıkım ve ölüm getirir. Komşu halkları ve bizzat kendi halkını ateşe atarak barışa kavuşulmaz.

Hep birlikte kazanacağız

AKP 1 Mayıs 2013'te Taksim'de 1 Mayıs'tan vazgeçmeyenlere topyekûn saldırdı. Ne yaptıysa, işçi sınıfının ve dostlarının iradesini kıramadı. Onları teslim alamadı. Bu örnekler yaygınlaşacak. Türkiye halkı teslim olmayacak. Suriye halkı teslim olmayacak. Irak ve İran halkları teslim olmayacak. Kürt halkı ve bizzat Kürt ulusal hareketi de teslim olmayacak, onurlu barışa ve eşitliğe ulaşacak. Hep birlikte sevinçle haykıracağız: Teslim olmayanlar eninde sonunda kazanır.

hülya kortun

İşte AKP'nin Suriye politikası: Reyhanlı'da katliam

11 Mayıs 2013 tarihinde Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde meydana gelen bombalı saldırılar sonucunda resmî açıklamalara göre 51 kişi öldü. 100'ün üstünde kişi de yaralandı. Ölen ve yaralananların içinde Suriyeliler de var. Saat 13.40 sularında Belediye binasının önündeki patlamadan yaklaşık 5 dakika sonra Atatürk meydanında da ikinci bir patlama meydana geldi. Patlamalardan şehir merkezi ağır hasar gördü.

Halkı hedef alan bu katliamın sorumluları emperyalizm ve işbirlikçileridir, emperyalist savaş blokidir. Bağımsızlığını korumak isteyen Suriye'ye saldıran ABD, İsrail, Fransa, İngiltere ve onlara taşeronluk yapmak için yarışan Arabistan, Katar ve AKP iktidarıdır. AKP ve diğer taşeronlar tarafından beslenen, eğitilen ve silahlandırılan gerici-faşist El Kaide ve Hür Suriye Ordusu çeteleridir.

Katliamın sorumlusu AKP

AKP iktidarı Osmanlı imparatorluğunu diriltmeyi amaçlayan mezhepçi ve yayılmacı hayalleri uğruna, boydan boya Suriye sınırını ve özellikle Hatay bölgesini, bütün uyarılara rağmen, emperyalist-siyonist istihbarat

örgütlerine ve bu katil sürülerine bıraktı. Şimdi o sınırlardan, Suriye yönetiminin ülkeye patlayıcı madde soktuğunu iddia ediyor. Neresinden bakılırsa bakılsın halkımızı hedef alan böyle bir saldırının sebebi AKP'nin, komşumuz Suriye'ye karşı yürütülen emperyalist savaşa katılmasıdır. Komşusunun evini yakmaya çalışan AKP, kendi evini de yakıyor.

Katliamın hemen ardından bölge halkı sokaklara dökülerek AKP hükümetini istifaya çağırarak gösteriler yapmaya başladı. Halk gerici-faşist çetelerin derhâl sınır dışı edilmesini talep etti. Bölgedeki Suriyelileri hedef alan saldırılar yaşandı. Bölge halkının gösterilerinde hükümetin hedef alınmasının hemen ardından konuyla ilgili tüm haberlere yayın yasağı getirildi.

Yeni felaketler kapıda

AKP, bütün bölge halkları gibi Türkiye halkına da ölüm ve yıkım getiren savaş politikasından vazgeçmelidir. Suriye sınırını emperyalist istihbarat örgütlerine ve çetelere bırakma politikasını derhâl terk etmelidir. Türkiye topraklarında barındırdığı ve her yolla desteklediği kiralık çeteleri sınır dışı etmelidir.

Tayyip Erdoğan'ın Taksim'le imtihanı!

Tayyip Erdoğan, İstanbul Valisi Hüseyin Avni Mutlu'ya verdiği talimatla Taksim, İstiklal caddesi ve Çağlayan Adliyesi'nin bundan böyle tüm gösteri ve yürüyüşlere yasaklanmasını emretti. Valilik, Başbakanından aldığı emirle Taksim'de sivil ve resmî polis sayısını 10 kat arttırdı, meydana sürekli Toplumsal Olaylara Müdahale Aracı Toma bulunmasını emretti. Mobese kameralarının sayısı artırıldı. Yapılacak gösterilerde coplu müdahaleye izin verildi.

Emekçi halkın düşmanı AKP, yasakçı zihniyetini bu şekilde doğrudan ortaya koymuş oldu. Taksim'in tüm gösteri ve yürüyüşlere yasaklanması, en temel demokrasi ilkesi olan halkın kendisini ifade etmesi ilkesine doğrudan yapılmış bir saldırıdır. Taksim'in sadece 1 Mayıs'lara değil, tüm gösteri ve yürüyüşlere yasaklanması anayasal bir suçtur.

Doğrudan Tayyip Erdoğan tarafından planlandığı bilinen Taksim'i Yayalaştırma Projesi kapsamında başlatılan büyük bir planın parçası olan bu hamle, AKP'nin Taksim üzerinden yürüttüğü işçi, emekçi düşmanı sermaye seviciliğinin en somut kanıtıdır. Taksim'in tüm yapısını değiştirmeyi, Taksim'i ranta açmayı hedefleyen büyük oyun oynanmaya başlandı.

İşçiler, emekçiler

AKP'nin Taksim oyununu bozar

1 Mayıs sürecinde "Taksim'de ısrar AKP karşıtlığıdır" diyen Başbakan'a rağmen binlerce emekçi 1 Mayıs'ın ardından da Taksim alanına sahip çıkmaya devam etti. 1 Mayıs sonrası hemen hemen her gün işçiler, emekçiler, kadınlar, Cumartesi anneleri, siyasi partiler, demokratik kitle örgütleri Vali'nin yasaklarına karşı koymaya başladılar bile.

İşçiler ve emekçiler Taksim meydanını bırakmıyor

İşçi sınıfının birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs, AKP iktidarı tarafından yeniden yasaklanmaya çalışıldı. 1 Mayıs'ı Taksim meydanında kutlayacağını haftalar önceden açıklayan sendika konfederasyonları, demokratik kitle örgütleri ve siyasi partilere rağmen AKP, işçilerin 1 Mayıs'ı Taksim meydanında kutlayamayacağını, bu meydanın şantiye hâlinde olduğunu ve güvenliğin sağlanamayacağını bahane ederek Taksim'i yasakladığını duyurdu.

İşçi sınıfı tarihine sahip çıkmaya kararlı

1 Mayıs'ın Taksim'de kutlanmasının sadece bir alan fetişizmi olmadığını, bunun işçi sınıfının tarihine sahip çıkmak olduğunu vurgulayan işçi ve memur konfederasyonları, AKP'nin tüm yasakçı zihniyetine, işçi düşmanlığına rağmen 1 Mayıs'ı kendi istedikleri gibi Taksim'de kutlayacaklarını kararlılıkla dile getirdiler. 2007'de 77 1 Mayıs'ının 30. yılında yeniden 1 Mayıs'ı Taksim'de kutlamak için DİSK öncülüğünde yürütülen mücadele sırasıyla 2008 ve 2009 yıllarında da kararlılıkla savunulmuş, sonunda işçilerin, emekçilerin mücadelesiyle AKP'ye geri adım attırılmış ve 1 Mayıs resmî tatil ilan edilmişti. Böylece 2010 yılında yüzbinlerce işçi ve emekçi yeniden Taksim meydanında sahneye çıktı.

Bahar bayramı değil, işçi bayramı

2011 ve 2012 yıllarında da yüzbinlerce emekçinin tam bir bayram havasında 1 Mayıs'ı kutlaması AKP'yi huzursuz etmiş olacak ki yeniden 1 Mayıs'ı yasaklama girişiminde bulundu. Taksim yasağının ilk hamlesi aylar önce Taksim'i Yayalaştırma Projesi adı altında hayata sokuldu. Burjuvazi işçi sınıfını tarihten, köklerinden koparmanın planlarını yaptı. Başbakan yardımcısı Bülent Arınç, AKP'nin 1 Mayıs'ın bir mücadele günü olarak değil de, normal bir bayram günü olarak kutlanmasını istediğini dillendirdi. Bülent Arınç "1 Mayıs'ta herkes mangalını kömürünü alsın, pikniğini yapsın" diyerek AKP'nin nasıl bir 1 Mayıs istediğini de ortaya koymuş oldu. Tayyip Erdoğan ve Çalışma Bakanı da asıl hedeflerini açıkça ortaya koyarak artık Taksim'de 1 Mayıs kutlamalarına izin verilmeyeceğini açıkladı. Başbakan "Taksim'de ısrar AKP karşıtlığıdır" açıklaması yaptı.

AKP karşıtları Taksim dedi

AKP iktidarının siyasi uzantısı İstanbul Valiliği, 1 Mayıs'a özel sıkı önlemlerle işçilerin, emekçilerin 1 Mayıs'ı birlikte kutlamalarını engellemek istedi. İstanbul'da tüm metro se-

ferleri iptal edildi. Metrobüsler çalışmadı. 15-16 Haziran 1970'deki büyük işçi eylemlerinden beri ilk defa Haliç'teki köprüler işçilerin, emekçilerin birleşmelerini engellemek amacıyla kaldırıldı. Vapurlar sadece Avrupa yakasından Anadolu yakasına sefer yaptı. Anadolu tarafından Avrupa yakasına özel teknelerin bile geçişine izin verilmedi. Özel otobüs ve tur şirketleri 1 gece öncesinden polis tarafından aranarak işçilerin 1 Mayıs alanına taşınmaması konusunda tehdit edildi.

AKP'nin bu yasakçı faşizan tutumu karşısında, İstanbul'da 1 Mayıs'ın bölünmesi girişimlerine rağmen, "Tek ve birleşik bir 1 Mayıs" diyerek Beşiktaş ve Şişli kollarından Taksim alanına yürümek isteyen onbinlerce emekçinin önü sabah erken saatlerden itibaren Tomalarla, kimyasal silahlarla donanmış robotlarla, panzerlerle, helikopterlerle ve plastik mermilerle kesildi. Ellerinde bayrakları ve pankartları olan, silahsız binlerce işçi ve emekçiye düşman muamelesi yapıldı.

Avrupa yakasının her yeri

AKP karşıtı direniş alanı

Polisin vahşi ve saldırgan tutumu karşısında başta Beşiktaş ve Şişli olmak üzere; Yıldız, Mecidiyeköy, Kurtuluş, Tarlabası gibi şehrin birçok noktası AKP'ye karşı direniş alanı hâline geldi. "AKP'ye teslim olmayacağız" diyen binlerce işçi ve emekçi saatlerce polisin şiddetine maruz kaldı. "Taksim'de ısrar AKP karşıtlığıdır" sloganı emekten yana tüm sendikaların ve siyasi partilerin ortak sloganı hâline geldi. İşçiler ve emekçiler saatlerce Taksim'de ısrar ederek AKP'ye de boyun eğmeyeceklerini gösterdiler.

AKP kendi gazında boğuldu

AKP polisleri, tonlarca zehirli gazı emekçilere boca etmelerine rağmen emekçilerin ve işçilerin mücadelesini yok edemedi. Tarihine ve geleceğine sahip çıkan işçiler ve emekçiler AKP zulmüne karşı yeni bir direniş örneği sergiledi. AKP'nin tehdidine, polisine, panzerine, zehirli gazına rağmen Taksim alanında ısrar eden tüm işçi ve emekçi örgütleri geçmişlerine ve geleceklerine sahip çıkma onurunu gösterdi.

1 Mayıs alanı Taksim'dir

AKP'nin onca oyununa, baskısına, gazına rağmen işçilerin, emekçilerin direnişi Taksim'in emekçilerden sökülüp alınmasının kolay olmayacağını göstermiştir. 2013 1 Mayıs'ındaki mücadele ve kararlılık 2014 1 Mayıs'ının da nasıl olacağını bir göstergesidir.

İzelman'da direniş kazandı

Genel İş Sendikası, İzmir Büyükşehir Belediyesi'nde ihalenin İzelman dışında başka bir firmaya verilmesi sonucunda 650 üyesinin işsiz kalma tehlikesine karşı konuyu yargıya taşıdı. Kamu İhale Kurumu KİK kararının iptali için Ankara Bölge İdare Mahkemesi'ne başvurdu. Buna rağmen Büyükşehir Belediyesi'nin ihaleyi iptal etmeyeceğinin öğrenilmesi üzerine 14 Mart 2013 tarihinde eylemler başlatıldı. DİSK, işten atılan 650 işçi için 24 Nisan'da İzmir Büyükşehir Belediyesi önünde "Emek Çadırı" kurdu. Yüzlerce işçinin katıldığı eylemin ardından gece de devam eden çadır nöbeti 25 Nisan sabahı saat 06.15'te "Valilik kararı gereği" çevik kuvvet tarafından, "görüntü kirliliği oluşturuyor" bahanesiyle söküldü.

Sabah saatlerinde yaşanan saldırı-

nın ardından Büyükşehir Belediyesi önüne gelen DİSK Ege Bölge Temsilcisi, sendika yöneticileri, işyeri temsilcileri ve işçiler yeniden direniş çadırını kurdular. Ardından alkışlar ve sloganlar eşliğinde bildiri dağıtıldı.

25 Nisan 2013 tarihinde görülen dava sonucunda direnişteki İzelman işçileri için Ankara Bölge İdare Mahkemesi'nin itirazı haklı bulunduğu ve yürütmeyi durdurma kararı verdiği bildirildi. Ankara'dan gelen haber üzerine "Hak verilmez alınır zafer sokakta kazanılır!", "İzelman işçisi direnişin simgesi!", "Taşeronu durduracağız!", "Yaşasın İzelman direnişi!" sloganları atıldı.

İzelman işçileri zaferin direnerek kazanılacağını göstermiş oldular, "Direnen Kazanır!" söylemi bir kez daha kanıtlandı.

Sen misin sendika kuran! Emniyet-Senlilere ihraç

Tüm Çalışan Emniyet Hizmetleri Sınıfı ve Emniyet Teşkilatında Çalışan Tüm Hizmet Sınıflarına Dahil Personel Sendikası (Emniyet-Sen) Genel Başkanı Faruk Sezer ile sendikanın 5 kurucu üyesi, 4'er kez polislik görevinden ihraç edildi. Bir kurucu üye ise "sonradan oluşumdan ayrıldığı" göz önünde tutularak, 24 ay uzun süreli kıdem durdurma cezasına çarptırıldı.

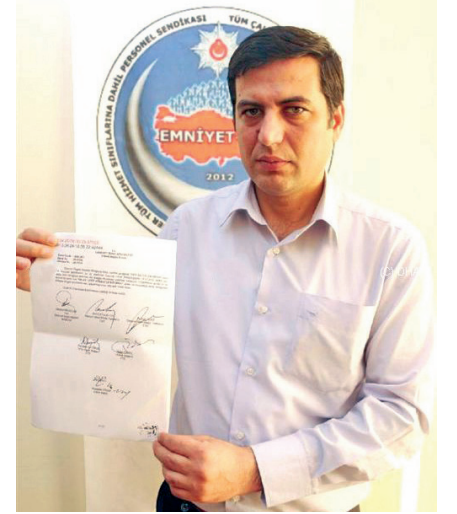
Cezalar, Emniyet Örgütü Disiplin Tüzüğü'ne aykırı davranışta buldukları gerekçesiyle verildi. Söz konusu maddeler, emre itaatsizlik, sendikal faaliyetler ve mesleğin onurunu zedelemek gibi yasaklı fiilleri içeriyor.

Faruk Sezer, Emniyet Genel Müdürlüğü Yüksek Disiplin Kurulu tarafından verilen meslekten çıkarılma cezasını 'hukuk cinayeti' olarak niteledi.

Ayrıca, sendika üyeleriyle üye olmak isteyenleri korkutmak ve yıldırım için ihraç kararı alındığını aktardı. Sezer, sendikaya üye 8 bin 700 polisten sadece üst yönetici olan 39 üyeye yönelik soruşturma başlatıldığını, bunlardan da 6 kurucu üyeye meslekten çıkarılma cezası verildiğini kaydetti.

Türkiye'nin ilk polis sendikasının kurulma gerekçeleri neydi?

2000-2012 yılları arasında 600 polisin intihar ettiğini, bunun üçte bir oranında da intihar teşebbüsü yaşandığını söyleyen Sezer, yılda ortalama 50 polisin intihar ettiğini belirtti.

Sezer, bir polis 320 saat mesai yapıyor. 12-12, 12-24, 12-36 gibi geceyi gündüze karıştıran nöbet tutuyor. Bu nöbet sistemiyle birlikte; toplumsal baskı, ücretlerdeki yetersizlik, geçim derdi, stres gibi birçok neden intihara sürüklüyor. Mesai saatlerinin ailesiyle, yakınlarıyla birlikte olmasını engellediğini, bunun psikolojik baskıyı artırdığını, bu duruma ancak bu robotlaşarak alışabildiklerini belirtti. Emniyet mensuplarının bu rahatsızlıklardan dolayı sendikalaşarak haklarını savunmak istediklerini vurguladı.

İdare Mahkemesi'ne başvurulacak

Yasalar ve Emniyet Örgütü Disiplin Tüzüğü'nde polislere sendika üyesi oldukları için soruşturma açılmasını öngören bir madde bulunmadığını dile getiren Sezer, meslektaşlarına, polislerin hakkını korumak amacıyla kurulan sendikaya üye olmaları çağrısı yaptı.

Havada, karada, her yerde direniş: Hava işçisi grevde

THY işçileri, yaklaşık bir yıldır Atatürk Havalanı'ndaki direnişini sürdürürken, THY'de 24. Dönem Toplu İş Sözleşmesi görüşmelerinde de en temel madde, 305 işçinin işe iadesi oldu. THY yönetiminin, işe iadenin yanı sıra sendikanın diğer taleplerini de kabul etmemesi üzerine, Hava-İş grev kararı aldı.

Hava-İş Sendikası'nın Bakırköy'deki Genel Merkez binasında yapılan basın toplantısında Genel Başkan Atılay Ayçin şu açıklamayı yaptı: "THY AO İşletmesi'nde 14 bin üyemizi ilgilendiren 24. Dönem Toplu İş Sözleşmesinde masada çözüm fırsatları maalesef THY yönetiminin hovardaca

harcanmıştır. Sendikamızın yasal ve anayasal güvence altında olan grev hakkını kullanmaktan başka bir yolu kalmamıştır. Bu yasal hak çerçevesinde yönetim kurulumuz olağanüstü bir toplantı yaparak; 6356 sayılı yasanın 60. maddesi ve diğer ilgili maddeleri uyarınca, THY AO Genel Müdürlüğü ve bağlı işyerleri işletmesinin tüm işyerlerinde 15.05.2013 Çarşamba günü, grevin uygulamaya konulmasına, durumun noter kanalı ile işverene, yetkili makama bildirilmesine THY AO Genel Müdürlüğü ve bağlı işyerleri işletmesinin tüm işyerlerine ilan edilmesine oybirliği ile karar verilmiştir."

AKP ve maşaları greve saldırıyor

Hava-İş'in bütün iyi niyetine rağmen düşmanca bir tutum sergileyen THY yönetimi ve AKP her fırsatta işçileri tehdit etti. Hükümetten grev kararının bakanlar kurulu kararıyla erteleneceğini, THY yönetimini yalnız bırakmayacaklarını belirten açıklamalar geldi. Ama bütün bu baskılara rağmen Hava-İş yönetimi ve işçiler 15 Mayıs günü saat 03.00'te fiili grev uygulamasına geçti. Grev pankartının asılmasından hemen önceki saatlerde havalimanı polis ablukası altına alındı. Tomalar hazır bekletildi. İşçiler polis zoruyla

Dış Hatlar kapısından sürüldü. Burada yapılması planlanan açıklama THY genel merkezinin önünde yapılabilirdi.

Bu esnada Çaykur'daki benzer yöntemleri uygulamaya başlayan THY yönetimi, daha eğitimini tamamlamamış yüzlerce personeli apar topar işe başlatmaya, Sunexpress'ten getirdikleri grev kırıcılarını kullanmaya, uçuş güvenliğini tehlikeye atarak uçuşları yeteri kadar personeli sağlamadan gerçekleştirmeye başladı. THY işçisi ile THY yönetimi ve hükümetin arasındaki mücadele bütün yakıcılığıyla sürüyor. Bütün ilerici güçler greve destek olmak için harekete geçiyor.

Metal işçisi: Hak verilmez, alınır

Türkiye'de örgütlü işçi sayısının en yüksek olduğu metal sektöründe grev hazırlıkları devam ediyor. Birleşik Metal İşçileri Sendikası BMİS'den yapılan açıklamaya göre 2012-2014 dönemi metal sektörü grup toplu iş sözleşme görüşmeleri ve arabulucu aşaması sona erdi.

Aylardır örgütlü olduğu İzmir'den İstanbul'a, Gebze'den Bursa'ya birçok yerde sokaklara çıkan metal işçileri artık grev havasına iyice girdi. Arabuluculuk sürecinin sona ermesi ile de grev neredeyse kaçınılmaz hâle geldi. Mücadeleci sendikal anlayışı ile bilinen BMİS bu aşamada grevde kararlı.

Bu süreçte patronla uzlaşmacı tarzı meşhur olan Türk Metal organizasyonu da grevden söz etmeye başladı. Türk Metal'in tarihi şaşaalı grev lafları ile doludur. Ancak hep son anda

patron ne demişse onda uzlaşmıştır. Her ne kadar tarihi hep bu tarz sözlerle dolu olsa da umarız bu kez Türk Metal bizi yanıltır.

Hodri meydan

Diğer taraftan BMİS Başkanı Adnan Serdaroğlu Kocaeli'de yaptığı konuşmada "Metal işçilerinin haklarını savunmakta samimi iseniz eğer, hodri meydan, 3 Haziran'da birlikte greve çıkalım" dedi.

Birleşik Metal İşçileri Sendikası Başkanının sözleri, ülkedeki 1 milyon 367 bin metal işçisini açlık ve yoksulluğa mahkûm eden metal patronları ile ortak eğitim seminerleri düzenleyen ve beylik laflarla metal işçilerinin gazını almaya çalışan Türk Metal'eydi. Yukarıda da söylediğimiz gibi bu teklif karşılık bulur mu bilinmez. Ama tarihte hiçbir zaman karşılık bulmadığımızı biliyoruz.

Çayın tadı kaçtı

Tekgıda-İş sendikası 10 bine yakın çay işçisini temsil ettiği Çaykur'da toplu iş sözleşmesi görüşmelerinden sonuç alamayınca 22 Nisan'da 58 işletmede greve çıkacağını bildirmişti.

60 yıla yakındır örgütlü olan ve geçen beş yıldır yetki sorunuyla mücadele eden Tekgıda-İş'in almış olduğu grev kararı çay işçisinin ilk grev denemesiydi. Grev kararı sonrasında 7 bin mevsimlik işçiye bir ay öncesin-

den iş yaptırın Çaykur yönetimi grevi kırmış oldu.

Grevin sona ermesinden sonra açıklama yapan Tekgıda-İş Genel Başkanı Mustafa Türkel "Çaykur Genel Müdürlüğü alenen grev kırıncılığı yapmıştır. Çay bitkisinin yetişme ve hasat sezonu belliysen, yaptıracağı iş olmadığı hâlde mevsimlik işçileri bir ay önce işe çağırıştır. Yılda 4 ay çalışıp, 12 ay geçinmeye çalışan ve artık kazandığını da tüketip, borca yaşamaya başlamış olan işçilerin, bu bir aylık fazladan gelire hayır diyebilme şanslarının olmadığı ortadadır. Çaykur Genel Müdürlüğü bu fazladan ve iş karşılığı olmaksızın geçirilecek süre için 20 milyon lira bedel ödeyecektir. Bu parayı sözleşme masasında sendikaya teklif etmemiştir. Tersine grevden bir hafta öncesine kadar paranın adı bile geçmemiştir. Son görüşmelerde de böyle bir rakamdan bahsedilmemiştir. Yani toplu iş sözleşmesi masasına getirilse rahatlıkla üzerinde konuşulup uzlaşmaya varılabilecekken, bu para ulufe verir gibi işçiye dağıtılmış, grev kırıncılığı için kullanılmıştır" dedi.

Çaykur, özelleştirme,

Öz Gıda-İş, GREV

muhsin gökhan

AKP hükümetinin yıllardır özelleştirmek için uzun uğraşlar verdiği Çaykur'da sona yaklaştığını, yapmış olduğu hamlelerle birlikte görmüş bulunuyoruz.

AKP, 2008 yılından beri Çaykur işçisinin toplu sözleşme yapmasını kendisine kopmaz bağlarla bağlı Öz-Gıda İş sendikasını devreye sokarak organize bir şekilde engelledi. Çay üreticisinin aynı zamanda Çaykur işçisi olarak da çalıştığı Doğu Karadeniz halkı bu durumdan doğrudan etkilendi.

AKP'nin organize bir şekilde desteğini alan Hak-İş'in daha önce Orman-İş'e karşı Öz-Orman İş, Petrol İş'e karşı Öz-Petrol İş, Tekstil ve Teksif'e karşı Öz-İplik İş sendikalarını kurarak işçilere saldırdığını ve Hak-İş'e bağlı sendikalara geçmeleri için baskılar yaptığını da görmüştük.

Hükümet, yargı, patron ve sarı sendika ittifakı

2008 yılında Çalışma Bakanlığı Çaykur'daki Toplu İş Sözleşmesi hakkını Öz-Gıda İş'in örgütlülüğü daha çok bahanesiyle Tekgıda-İş sendikasıyla anlaşarak kanunsuz bir şekilde Öz-Gıda İş'e veriyor. Yasaya aykırı yapılan yetki verme durumu karşısında Tekgıda-İş mahkemeye başvurarak yasal yollardan yetkinin kendisine ait olduğunu Yargıtay kararı doğrultusunda kanıtlıyor. Süreç tam burada bitecek derken bu sefer Rize Cumhuriyet Savcılığı Tekgıda-İş'e üye olan işçilerin imzaları sahtedir bahanesiyle Yargıtay'ın vermiş olduğu karara karşı çıkarak bir soruşturma açıyor ve yargı süreci tekrardan başlıyor. İlk mahkeme ve Yargıtay kararlarında imzaların gerçek olduğunun kanıtlanmasına rağmen Rize Cumhuriyet Savcılığı yeniden soruşturma açıyor. Sonuç olarak verilen yetki durduruluyor ve Toplu İş Sözleşmesi yine yapılamıyor.

Tüm bu olumsuzluklara rağmen yetki belgesini almaya hak kazanan Tekgıda-İş Sendikası 5 yıllık bir yargılama sonucunda Çaykur ile Toplu İş Sözleşmesi için masaya oturuyor. Tekgıda-İş Sendikası, beş yıldır Çaykur işçisinin Toplu İş Sözleşmesi yapamadığını,

işçilerin mağdur olduğunu söylüyor ve beş yıllık mağduriyetlerinin giderilmesi için zam farklarını talep ediyor. Çaykur Genel Müdürlüğü ise, sözleşme farklarından Öz Gıda-İş üyelerinin de yararlandırılmasını istiyor. Ancak hukukun "Toplu sözleşmenin imza tarihinden önceki geriye dönük haklardan imza tarihinde taraf sendikaya üye olan işçiler yararlanabileceği" için Tekgıda-İş bu talebi kabul etmiyor. Tekgıda-İş Başkanı Mustafa Türkel, "Bizim üyemiz 5 yıldır bütün baskı ve zorlamalara rağmen sendikasına sahip çıktı, böyle bir şartı kabul edemeyiz" diyor. Bunun üzerine masadan sözleşme imzalanmadan kalkılıyor.

Grev kararı

Çaykur yönetiminin sözleşmenin imzalanmaması için türlü oyuna başvurması ve herhangi bir uzlaşma tavrı göstermemesi sonucunda Tekgıda-İş Sendikası 22 Nisan'da çay işçisinin 58 fabrikada greve çıkacağını duyurdu. Çaykur yönetimi, Tekgıda-İş'in grev kararı sonrasında Haziran ayında çağırılması gereken 7200 mevsimlik işçiye 1 ay önceden işe çağırarak iş başı yaptırdı ve grevi ilk gün kırmış oldu.

Çaykur'da 60 yıldır örgütlü olan ve ilk grev kararından başarısız bir şekilde çıkan Tekgıda-İş'in grevden başka bir çaresi kalmadığı ortada. Karşısında Hükümet, Çaykur yönetimi ve yandaş medya varken oldukça zor şartlarda mücadele etmek zorunda olduğu da ortada. Daha süreç bitmedi ama ilk aşamayı daha iyi örgütlenen ve kamu gücünü kötüye kullanan Çaykur yönetimi ve arkasındaki ittifak kazandı. Yine de Çaykur işçisinin sınıf mücadelesine kattığı deneyimleri görmek lazım.

Aslında bu ilk rauntta AKP hükümeti ve Çaykur Genel Müdürü (Eski AKP milletvekili ve Çevre Bakanı) İmdat Sütüoğlu'nun yendiği sendika veya sendikalı işçiler değildir. 200 bin ailenin ekmeğini çıkardığı çay üreticileri ve aynı zamanda işçileridir. Çaykur işçisi ve çay üreticisi bu bilinçle hareket etmeli ve geleceğine sahip çıkmalı.

Meksika'da öğretmenler yürüdü

Meksika'da emekçi öfkesi dinmiyor. Meksika'da hükümetinin eğitim sisteminde yapmak istediği düzenlemelere karşı öğretmenler isyan bayrağı açtı. Guerrero kentinde bir araya gelen öğretmenler iktidardaki PRI binasına yürüdü. Eğitimde yıkım politikalarına teslim olmayacaklarını ilan eden binlerce öğretmen bütçeden daha fazla pay, söz ve karar hakkı istediler. Polislin kalabalık öğretmen topluluğuna saldırmasının üzerine yaşanan arbedede çok sayıda öğretmenin yaralandığı görülürken, buna karşın eylem uzun süre kararlılıkla devam ettirildi.

Gazze'nin acısı dinmiyor

Nisan ayı içerisinde İsrail Ordusu Gazze'ye yönelik saldırılarına yeniden hız verdi. Savaş uçaklarıyla düzenlenen hava akınlarında sivil yerleşim yerleri ile bazı kamp bölgelerinin hedef alındığı öğrenildi. İsrail kaynakları saldırılara gerekçe olarak Gazze'den İsrail yerleşimlerine doğru atılan füzeleri gösterirken, yapılan misillemelerdeki orantısızlık ve sivil yerleşimlerin hedef alınması İsrail yönetiminin gerçek niyetini bir kez daha dünyaya göstermiş oldu. Saldırılarda çok sayıda kişi yaralanırken büyük çaplı maddi hasar da meydana geldi.

Yine Bangladeş, yine facia

Yine Bangladeş, yine facia, yine işçiler öldü. 24 Nisan'da Bangladeş'in Dhaka kentine yaklaşık 30 km uzaklıkta bulunan Rana Plaza binası çöktü. Binanın kaçak olduğu iddia edilirken, binada bulunan altı fabrika ve alışveriş merkezi olarak da işletilen diğer işyerlerinde çalışan 1127 işçi öldü. Kazada yüzlerce işçi de yaralandı.

Bangladeş adını duyunca artık aklımıza ya fabrikada yangın ve işçi ölümleri ya da kaçak işçilik, taşeron ve aylık 38 dolara merdiven altı üretim merkezleri olan terhanelerde (kötü çalışma koşulları ve uzun saatler kölece çalışılan işyerleri) çalışan işçiler geliyor. *Yeni Dünya*'da daha

önce de yazdığımız gibi yine Dhaka'da bulunan tekstil fabrikasında 26 Kasım 2012 tarihinde çıkan yangında yaklaşık 110 işçi yaşamını yitirmişti. Bu facianın yaraları henüz kapanmamışken kapitalizmin çarpıklığının ve kâr hırsının faturası yine Bangladeş işçilerine çıktı.

Milyonlarca tekstil işçisinin üç kuruşa köle gibi çalıştırıldığı ülkede 2012 Kasım ayı yangınından sonra denetimleri sıkılaştıracağını açıklayan Bangladeş hükümeti, pratikte hiçbir şey yapmadı. Hükümetin yaptığı tek şeyin sermayenin "kâr, daha fazla kâr" sesine kulak verdiği bu kaza ile bir kez daha ortaya çıktı.

Mısır'da iktidarı halktan gasbeden Müslüman Kardeşler sultasına karşı işçiler geçen yıl günde beşten fazla eylem yaptı. İşçiler, iktidara yerleştikten sonra ilk işi işçi haklarını, işçi eylemlerini ve grevlerini yasaklamak olan Muhammed Mursi'ye koyduğu yasağın vız geldiğini, ferman Mursi'nin ise sokakların da işçilerin olduğunu bir kere daha gösterdi.

Mısır Sosyal ve Ekonomik Haklar Merkezi'nin Nisan ayında yayınladığı rapora göre Mısır'da kamu ve özel sektörde çalışan işçiler 2012 yılında 1969 protesto eylemi yaptı. Bu rakam 2010'da yapılan 530 eylem ile karşı-

laştırıldığında gerçekten son dönemde işçi eylemlerinde önemli bir artış olduğu ortaya çıkıyor. Bu da eski diktatör Hüsnü Mübarek'in yıkılmasından sonra iktidara gelen yeni diktatör Muhammed Mursi'nin iktidarından Mısır işçisinin hiç de memnun olmadığını gösteriyor.

Mısır işçilerinin son yıl içinde yaptığı gösteri yürüyüşü, grev, oturma, yolu trafiğe kapama gibi eylemler 2013 yılında da hız kesmeden devam ediyor. Mursi iktidarını siyasal olarak emperyalizmden destek alarak, ekonomik olarak İMF'den ve Katar'dan borç alarak sürdürmeye çalışıyor.

Katar'da sömürü dolu dizgin

Bir Körfez ülkesi olan Katar'ın adını son dönem hepimiz daha fazla duymaya başladık. Katar, Suudi Arabistan ve Türkiye ile birlikte ABD emperyalizminin Ortadoğu'daki son dönem müdahalelerinde önemli bir işlev görüyor. ABD emperyalizminin egemenliği altındaki Katar'ın kaynakları ABD tarafından sömürülürken, işbirlikçi hükümet de ülkede işçileri, emekçileri sömürmeye devam ediyor.

Üç kuruşa, yarı aç yarı tok...

Körfez ülkelerinin bir özelliği de özellikle Güney Asya'dan işçi göçü alması. Bu bölgeden gelen işçiler, görece gelirin yüksek olduğu ülkede köle gibi çalıştırılıyor.

2 Aralık 2010'da yapılan seçimlerde 22. FİFA Dünya Kupası'nın Katar'da yapılmasının kararlaştırılmasıyla birlikte milyonlarca işçi Pakistan'dan, Hindistan'dan, Afganistan'dan gelerek adeta bir şirket gibi yönetilen Katar'da 2022 yılında yapılacak FİFA Dünya Kupası için yükselen binaları inşa etmeye başladılar. Ancak ne koşullarda? Sendikasız, sigortasız, iş sağlığı ve güvenliğinden yoksun üç kuruşa çalışan işçilerin ölümü pahasına.

Dünyanın kişi başına geliri en yüksek ülkelerinden birine göçle gelen işçiler Mısır'ın ünlü diktatörleri Firavunların dayattığı çalışma koşullarında çalışıyorlar. İnşaatlarda ve sokaklarda yatıyorlar. Ülkede uygulanan doğru düzgün bir iş kanunu yok. Emperyalizmin dikensiz gül bahçesi olan bu ülkede işçiler de dizginsiz sömürülüyor. Uluslararası sendikal federasyonlar neredeyse her hafta konu ile ilgili bir basın açıklaması yapıyorlar. Mısır'da piramitler nasıl yükseldiyse şimdilerde de Katar'da klimalı futbol sahaları işçilerin alınteri, kanı ve canı pahasına yükseliyor.

Venezüella'da halk bir kere daha kazandı

Venezüella 14 Nisan 2013 tarihinde seçime gitti. Venezüella halk kahramanı Hugo Chavez'in ölümünün ardından seçimlerde Chavez'in halefi Nicolas Maduro yeni Devlet Başkanı seçildi.

ABD emperyalizmin baskısı ve Venezüella muhalefetinin tüm saldırılarına rağmen büyük burjuvazi, toprak sahipleri kaybetti. Yoksul halk, işçi sınıfı ve ezilenler seçimin galibi oldu. Maduro kullanılan oyların yüzde 51'ini, ABD ve zenginlerin desteklediği Henrique Capriles ise oyların yüzde 49'unu aldı.

Kaybeden Capriles seçim

sonuçlarını kabul etmediğini, oyların yeniden sayılması gerektiğini açıkladı. Capriles'in en büyük destekçisi ABD'nin Dış İşleri Bakanı John Kerry de oyların yeniden sayılması yönünde açıklama yaptı.

Zenginlerin dostu, fakirin düşmanı işbirlikçilerin açıklamalarına karşı Maduro, sonuçların gayet adil ve net olduğunu, ABD'nin de kendisini tanımamasının bir şey ifade etmediğini söyledi. Latin Amerika'da halk bir kez daha kamulaştırmalara, yoksullara yönelik politikalara, emperyalizme karşı mücadeleye evet dedi.

Slovenya'da halk erken seçim istiyor

Slovenya'da emekçiler merkez sağ hükümetin kemer sıkma politikalarını ve yolsuzluklarını protesto etmek için Nisan ayında sokaklara döküldü. Binlerce emekçi hükümetin halk düşmanı politikalarından bıktıklarını, erken seçime gidilmesi gerektiğini haykırdılar.

"Bütün Slovenya Ayağa Kalkıyor" ismi altında hareket eden kitle, geçen yıl da eylem yapmıştı. Beşinci büyük gösterilerini yapan eylemciler "Halk iktidara", "İktidar biziz", "Her ülkenin bir mafyası vardır, ancak Slovenya'da bütün ülkeye bir mafya sahip" yazılı pankartlarla başkent

Ljubljana'nın Kongresnitrg Meydanı'na yürüdüler.

Yürüyüşe II. Dünya Savaşı'na katılan partizanların ve komünistlerin marşlarını ve türkülerini yorumlayan iki koro da katıldı. Protesto, Alman işgaline karşı ayaklanmanın başladığı Direniş Günü'ne denk getirildi. Emekçiler halkın kazancının bankalara değil halka aktılmasını, krizin faturasının emekçilere çıkartılmayacağını ve sokakların kendilerinin olduğunu ilan ettiler. Altı ay içinde seçim yapılmasını, Slovenya halkını bu zor duruma sokan sorumluların istifasını talep ettiler.

Batının savaş kışkırtıcılığı devam ediyor

Suriye halkları, ülkelerini işgal etmeye çalışan emperyalist zorbalar ve işbirlikçileri gerici teröristlerle mücadele etmeye devam ediyor. Obama yönetimi her ne kadar Suriye'ye yönelik herhangi bir silah sevkiyatı yapmadığını söylese de ABD Dış İşleri Bakanı Jhon Kerry'nin ikide bir soluğu Türkiye ve diğer Ortadoğu ülkelerinde alması işgalcilerin bölgemize yönelik büyük planlarını işbirlikçileri ile yüz yüze görüşerek halletme isteklerini gözler önüne seriyor.

17 Nisan 1946 tarihinde Fransa emperyalizminden bağımsızlığını söke söke alan Suriye'de Nisan ayında adına Hür Suriye Ordusu denilen ancak ülkeyi emperyalizmin sömürüsüne ve kapitalist tekellere açmayı he-

defleyen, bunun için de ülkenin özgürlüğünü kazandığı Nisan'da da Suriye halklarına karşı onlarca saldırı düzenleyen çapulcu sürüsüne karşı direniş sürüyor.

Din adamı, öğretmen, kadın, çocuk, yaşlı demeden öldüren gerici teröristlerin Nisan ayı boyunca süren saldırılarında onlarca Suriyeli yaşamını yitirdi.

Suriye'yi tekrar 1946 öncesi sömürü dönemine döndürmeye çalışan emperyalistlerin planları Suriye halklarının mücadelesi ile boşa çıkarılmaya çalışılıyor. Suriye, emperyalizmin aylardır süren baskısına Çin, Rusya ve İran gibi dost devletlerin de desteği ile dayanmaya çalışıyor.

Pasifik'te dengeler değişiyor mu?

Asya'da Çin, Hindistan gibi küresel büyük ülkelerle ilişkilerini geliştiren Rusya, kıtada bir diğer önemli güç olan Japonya ile de hem politik, hem de ekonomik alanda işbirliğini geliştirmeye çalışıyor. Japonya ile Rusya ilişkilerinin gelişmesi ABD ve AB egemenleri açısından kaygı verici bulunuyor.

Japonya Başbakanı Shinzo Abe'nin Nisan'da Rusya'ya yaptığı ziyaret son on yıldır yapılan ilk resmî ziyaret olması açısından önem taşıyor. Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ile Japonya Başbakanı arasında yapılan görüşmenin odağında iki ülke arasında özellikle enerji sektöründe işbirliğine gidilmesi ve taraflar arasında bir barış anlaşması görüşmelerinin yeniden başlatılmasıydı.

Japonya Başbakanı "Gerilimden uzak, içten bir atmosfer içinde görüşeceğiz" diyerek görüşmenin iyi bir atmosferde geçeceğinin işaretini verdi. Putin'in ise görüşmelerden sonra yaptığı açıklamada iki ülke arasında ilişkilerde karşılıklı güvenin sağlandığını söylemesi

Doğu Asya'da Rus-Japon ilişkilerinin zamanla daha da ilerleyeceğini gösteriyor.

II. Dünya Savaşı'ndan sonra barış anlaşması imzalamayan iki ülke resmî olarak hâlâ savaşta. Bilindiği gibi Japonya savaştan sonra Rusya'yla barış anlaşması imzalamayı reddetmişti. Japonya buna sebep olarak Güney Kuril adalarını (Iturup, Kunashir, Shikotan ve Habomai) gösteriyor. Japonya bu adaların kendisinin olduğunu iddia ediyor. Ancak iki lider, görüşmenin ardından, yakın zamanda bu sorunun iki ülkeyi de tatmin eder bir şekilde çözüleceğini açıkladılar.

Gürcistan'dan yeni sayfa

Gürcistan, birkaç yıl önce Kafkaslar'a nüfuz etmeye çalışan ABD tarafından komşularına saldırması konusunda kışkırtılmıştı. Bu kışkırtma ile Gürcü orduları Güney Osetya'ya girince Rusya müdahale etmiş, Gürcistan iktidarı da pes etmek zorunda kalmıştı. Gürcistan ise bu savaş sonrası Rusya ile bütün ilişkilerini kesmiş ve Bağımsız Devletler Topluluğu'ndan ayrılmıştı.

Bugünlerde Gürcistan Rusya'nın yatırım yapmasına yönelik teşvik edici davranışlar içerisinde. Gürcistan Başbakan yardımcısı Kakhi Kaladze, Mayıs ayı başında Rusya şirketi RusHydro'yla eğer ilgi gösterirse, enerji projeleri konusun-

da işbirliğine gidebileceğini açıkladı.

Başbakan yardımcısı Nisan ayında ülkesini ziyaret eden Rus heyetin bir keşif yaptığını, henüz somut bir proje üzerine tartışılmadığını söyledi. Yine RusHydro Yönetim Kurulu Başkan yardımcısı George Rizhinashvili şu an Rusya'nın Gürcistan'a yönelik somut yatırım projeleri olduğunu söylemek için erken olduğunu belirtti. Ancak tarafların mühendislik ve sermaye yatırımları konusunda işbirliğini tartıştıklarını söyledi.

Kafkaslar'da 2008 yılında ABD ve Batı'nın kışkırtmaları ile ortaya çıkan gerilimli ilişkiler yerini karşılıklı işbirliğine bırakıyor.

“MESS dayatmalarına hayır”

Adnan Serdaroğlu

DİSK Genel Sekreteri ve Birleşik Metal-İş Sendikası Genel Başkanı Adnan Serdaroğlu ile MESS toplu sözleşmesi, metal işkolundaki örgütlülük ve DİSK seçimleri üzerine yaptığımız söyleşiyi sunuyoruz.

yenidünya: Metal işçileri Türkiye Metal Sanayicileri Sendikası MESS'in dayatmalarına karşı sokağa çıktı. İşkolunda greve doğru bir gidiş var. Bu aşamaya nasıl geldiniz?

Adnan Serdaroğlu: Bizim MESS ile tarihsel bir mücadelemiz var. İşkolumuzdaki MESS dayatmalarına karşı hep mücadele ettik. 1970'lerdeki MESS grevleri ise hem işçi sınıfına, hem de metal işçisine çok önemli kazanımlar, deneyimler sağladı. Gücünü birleştirmiş patronlara karşı nasıl bir yol izlemek gerektiğini ortaya koydu. Dolayısıyla hem geldiğimiz gelenek Maden İş, hem de bugünkü sendikamız Birleşik Metal İş olarak MESS grup sözleşmelerinde her zaman sözleşmenin işçiler için daha iyi koşullarda yapılmasını zorlayan, bu doğrultuda sonuçlar alan bir yapımız oldu. Buna karşılık MESS de bizi boğmak, gücümüzü kırmak için gerek sarı sendikalarla, gerek siyasal iktidarlara hep saldırdı. İşçi düşmanı, sendika düşmanı bir çizgi izledi.

MESS en büyük kazanımlarını 12 Eylül döneminde yaşadı. O zaman da metal işkolundaki en büyük patronlardan olan Vehbi Koç'un o dönem Kenan Evren'e yazdığı mektuplar artık biliniyor. Adeta talimatlar verir gibi yazılmış mektuplar bunlar. Sonrasında ise darbecilerin icraatlarına ve çıkarttıkları yasalara bakarsak bu talimatların nasıl da bir bir yerine getirildiğini görüyoruz.

12 Eylül'den sonra sendikamızın kapatılmasıyla MESS'in güdümündeki sarı sendika Türk Metal'in önü iyice açıldı. Zaten darbeciler ve onlardan sonra günümüze kadar siyasal iktidarlardan da net olarak hep bunları destekledi. Bunların dışında darbe döneminde ve sonrasında çıkarılan yasalarla sendikal faaliyetler yoğun bir baskı altına alındı. Grev hakkının kullanılması çok ağır şartlara bağlanarak zorlaştırıldı. Sendikalar bütün uluslararası anlaşmalar ve hukuk normlarına aykırı bir şekilde

tamamıyla antidemokratik işkolu ve işyeri barajları ile mücadele etmek zorunda kaldı.

DİSK'in 1992 yılında tekrar açılmasına kadar olan süreçte Otomobil İş Sendikası bu ağır şartlara rağmen mücadeleciler bir anlayışın, sınıf ve kitle sendikacılığının sürdürülmesinde etkili bir çalışma yapabildi. Ama onlar da bir yandan MESS'in ve güdümündeki sendika Türk Metal'in, diğer yandan siyasal iktidarın saldırılarıyla uğraşmak zorunda kaldılar. Bir sürü yasal engelle boğuşmak zorunda kaldılar.

Bu koşullar altında grup toplu sözleşmeleri MESS'in belirleyiciliği altında, tamamen onun talepleri doğrultusunda yapılageldi. MESS istedi, Türk Metal imza attı. Tabii bu arada çalışma yaşamı da tamamen metal işçilerinin aleyhine gelişmeye başladı. Türk Metal bu koşullara itiraz eden işçileri patronlarla anlaşarak işten attırdı. İşçilere haklarını istemenin karşılığı olarak işsiz kalmak dayatıldı. Kuralılaşma, taşeronlaştırma, esnek çalışma yaygınlaştırıldı. Yine de o dönemde mücadele eden arkadaşlarımızın çabaları sözleşmelerin ve çalışma koşullarının daha da kötü noktalara sürüklenmesini önlemişti.

Bu arada DİSK'in tekrar açılmasıyla Maden İş de açıldı ve Otomobil İş ile Maden İş'in birleşmesiyle Birleşik Metal İş Sendikası (1993) olarak yola devam etmeye başladık. Bu yıl yirminci yılımız doluyor. Tekrar açıldığımızdan bu yana da bu tersine gidişi durdurmaya, süreci metal işçileri lehine döndürmeye çalıştık. Gerçekten de sendikamızın işçiler arasındaki etkisinin artmasıyla MESS sözleşmelerini etkilemeye başladık. İlk olarak 1998'deki olaylar geliyor hemen akla. O dönem Renault, Tofaş, Arçelik gibi büyük işletmelerde Türk Metal'in imzaladığı sözleşmeye karşı büyük tepkiler olmuş ve işçiler topluca istifaya başlamıştı. Devletin,

patronların yoğun baskıları; işten atmalar, tehditler yüzünden o süreçte yükselen hareket bir şekilde kontrol altına alınabildi. Ama MESS karşısında izlediğimiz tutum artık sözleşmeleri etkileyecek bir gücü yaratmış oldu. Burada sayısal olarak daha fazla üye yapmış olmaktan bahsetmiyorum. Önemli olan metal işçisinin hakkını savunmak. Bu doğrultuda adımlar atmak. Biz bunu yapmaya başlayınca, üyeleri Türk Metal'i sıkıştırmaya başladılar.

En son kırılma noktası da geçen dönem imzalanan toplu sözleşmeler oldu. Biz bütün tabanımızı harekete geçirerek, tartışmalar yaparak toplu sözleşmedeki taleplerimizi oluşturduk; talepleri aynı zamanda uzmanlarımızla birlikte bilimsel bir temele oturttuk ve taleplerin arkasında durduk. Türk Metal ise her zamanki gibi MESS ne derse ona razı olmak noktasında davrandı.

Biz ise grev sürecine girdik. Türk Metal'in bundan daha iyi sözleşme olmaz dediği sözleşmenin çok üstünde sözleşmeler imzaladık. Bu hem metal işçilerine, hem de işçi sınıfına umut veren bir çıkış oldu diye düşünüyoruz. Havayı değiştirdik. Ve böylece Türk Metal yine üyeleri tarafından sıkıştırılmaya başladı. Onların olduğu işyerlerinde işçiler yürüyüşler düzenlediler. İstifa etmeye başladılar. Tabii hemen MESS, Türk Metal, patron işbirliği devreye girdi ve özellikle Türk Metal'in işaret ettiği kişiler işten atılmaya başladı. Bu arkadaşlarımız işçilerin doğal önderleriydi. Fabrikalarda sözü dinlenen, saygı duyulan insanlardı. Biz ilgilendik, davalar açtık, destek olduk. Biz bunları yaparken Türk Metal işyerlerinde yoğun bir baskı uygulamaya devam etti. Ama yine de işçiler arasında Birleşik Metal İş'in etkisini kıramadı. İşte son olarak Bosch süreci bunların bir getirisi. Yalnızca Bosch değil, daha birçok yerde benzer durumlar var.

yenidünya: Toplu sözleşme taslağını hangi yollarla hazırlıyorsunuz? Belli başlı talepler neler?

Adnan Serdaroğlu: Bu dönem istatistiklerin açıklanması beklenildiği için toplu sözleşme süreci geç başladı. Bunun hem olumsuz, hem de olumlu tarafları var. Bu gecikme sırasında işçiler maaşlarını eski sözleşmeye göre almaya devam ettiler. Ama bir de bu arada biz de boş durmayarak toplu sözleşme sürecine daha iyi hazırlanma fırsatı yakalamış olduk. Toplu sözleşmenin hazırlanması sürecine, önceki dönemde de olduğu gibi her bölgede toplantılar yaptık. İşçilerin taleplerini, görüşlerini topladık. Toplu sözleşmenin hazırlık sürecini çeşitli eylemlerle destekledik.

“Toplu sözleşme taslağını hazırlarken enflasyonist bir anlayışla hareket etmedik. Çünkü yıllardır metal işçileri bu mantıkla hazırlanan sözleşmelerle aslında kayba uğratılmış durumdaydı.”

Toplu sözleşme taslağını hazırlarken enflasyonist bir anlayışla hareket etmedik. Çünkü yıllardır metal işçileri bu mantıkla hazırlanan sözleşmelerle aslında kayba uğratılmış durumdaydı. İşkolumuzda işçiler hep asgari ücretten biraz fazla bir ortalama ile çalıştırılmışlar. Ortalama ücret 1000 lira. Öncelikle bu durumda bir iyileşme hedeflenmeliydi. Ayrıca bir de 2000 yılından sonra işe başlayan işçilerin ücretlerinde zamdan önce iyileştirme yapılmasıydı. Biz taleplerimizi belirlerken işçilerin altı kademe toparlanabileceğini tespit ederek her kademe için ayrı ayrı fark talep ettik. Yapılacak zam oranının bundan sonra uygulanması gerektiğini belirttik. Bunların dışında bir de işe yeni alınacak işçiler için de belli bir taban ücret talep ettik. Çünkü yeni işe alınan işçiler üzerinden yıllardır çalışan işçilerin maaşları üzerinde baskı oluşturulmaya çalışılıyor.

şılıyor. İşin ücret kısmından daha önemli ekonomik-sosyal haklar üzerinden yürütülen mücadele. Bu alanda özellikle MESS'in esnek çalışmayı kural hâline getirecek dayatmalarına da karşı çıktık. Haftalık çalışmanın 36 saate düşürülmesini istiyoruz. Bu hem güvencesiz çalışmanın önüne geçmek için, hem de işsizlikle mücadele edebilmek için önemli bir talep.

yenidünya: Bir eylem planı açıkladınız. Bu eylem planının uygulanması nasıl gidiyor? İsteddiğiniz sonuçlara ulaşıyor musunuz?

Adnan Serdaroğlu: Bu dönemde birçok eylem yaptık. Elbette bütün eylemlerde olduğu gibi bu eylemler için de daha iyi olabilirdi denilebilir. Ama sonuç olarak metal işçisinin oldukça duyarlı ve dinamik bir yapıya sahip olduğunu ortaya koyduk. Metal işçisi geleceğine ve haklarına sahip çıkacak kararlılıkta ve enerjide olduğunu ortaya koydu. MESS dayatmalarına karşı yürütülen mücadelenin itici gücü ortaya koydu.

Aslına bakılırsa bizim eylemler yapmamız ve gerekirse greve gitmemiz zaten beklenen bir olgu. Birleşik Metal İş'in, üyelerinin ve metal işçilerinin tümünün hakkını en iyi şekilde alması için mücadele yürüteceği ortada. Geçen dönem de biz greve gitmeye kararlı metal işçisinin, MESS'in belirlediği toplu sözleşme sürecini tersine çevirebilecek bir güce sahip olduğunu göstermiştik. Bu durum kötü bir sözleşmeyi metal işçisine dayatan Türk Metal'i çok zor durumda bırakmıştı. Bizim yükselen etkimizi kırabilmek, kontrol altına alabilmek için Türk Metal'in de MESS ile anlaşarak hatta onların yönlendirmesiyle eylem yapmaya başladığını görüyoruz. Biz nerede eylem yapsak bir ya da iki gün sonra mutlaka oralar da eylem yapıyorlar.

yenidünya: Peki sözleşme sizinki ile benzer bir sözleşme ise neden tepkilere neden oldu?

Adnan Serdaroğlu: Çünkü sözleşmenin bizimkine benziyor oluşu sözleşmemizin taklit edildiği anlamına geliyor. Türk Metal üyeleri bunu samimiyetsizliğin bir işareti olarak yorumladılar. Başka bir konu da sözleşmenin bizimkinin kötü bir taklidi olması. Çünkü bizim sözleşmeyi hazırlama sürecimiz gibi tabanın taleplerini bilimsel bir çalışmayla birleştiren bir süreç yok. Yani sözleşmenin ortaya konuluş yöntemi ve süreci, bu taleplerin arkasında ne kadar duracaklarının işaretlerini veriyor. Metal işçileri bu yüzden tepki gösterdiler.

yenidünya: Bir yandan grevler ve yeni işyerlerinde örgütlenme çalışmaları yürütürken, bir yandan da son istatistiklere göre yaklaşık 150 bin üyesi olan Türk Metal organizasyonu ile uğraşıyorsunuz. Son dönemde Türk Metal uluslararası sendika federasyonlarına başvurarak

bir meşruiyet yaratmaya çalışıyor. Bu konularda neler söylemek istersiniz?

Adnan Serdaroğlu: Hakkında gazete küpürlerine ve yargıya kadar taşınmış yolsuzluk iddiaları olan bir sendika. Sendika yöneticilerinin ve yakın çevrelerinin mal varlıklarındaki ciddi artışlar her zaman eleştirilmiş ve yolsuzluklarının kanıtı olarak ileri sürülmüş. Ayrıca MESS tarafından yönlendirilen, metal işçilerini MESS'in dayatmalarını kabul etmeye zorlayan bir yapı. Buna karşı çıkan işçileri ise patronlarla anlaşarak işten attırmaktan çekinmeyen bir anlayış. Biliyorsunuz eski başkanları Mustafa Özbek Ergenekon davasında hapse girmişti. Daha sonra başkanlıktan ayrıldı.

Bu süreçte bizim metal işçileri üzerindeki etkimizi kırmak için MESS'in de yönlendirmesi ile Türk Metal biz artık değişik diyerek uluslararası sendika federasyonlarına başvurdu. Bunlar daha önce de Avrupa'daki sendika federasyonlarına üyelik başvurusunda bulunmuş ve reddedilmişti. Bunun üzerine yönlerini Orta Asya'ya çevirerek Avrasya Metal İşçileri Birliği diye birlik kurmuşlardı. Şimdi yeniden şanslarını deniyorlar. İşyerlerinde göstermelik seçimler yapıyorlar, daha önceleri seçim değil atama yapıyorlardı. Toplu sözleşme sürecinde eylemler yapmaya başladılar. Tabii bunları hep MESS uzmanları ile birlikte planlıyorlar. Biz de uluslararası kuruluşları Türk Metal konusunda uarmaya devam ediyoruz.

yenidünya: Metal gibi ekonomik olarak lokomotif diyebileceğimiz bir sektörde örgütlülük işçi sınıfı açısından çok önemli. Genel olarak özelleştirmeler, neoliberal politikalar ve hükümetin saldırıları sonucu sendikalar üye kaybederken sizin sendikanız son dönemde üye sayısını artırdı. Örgütlenme çalışmalarınız hakkında bize neler söylemek istersiniz?

Adnan Serdaroğlu: Neoliberal saldırılar ve özelleştirmeler ile kamuda işçilerin sayısının hızla düşmesi sendikalar açısından ciddi sıkıntılara yol açtı. Kamuda örgütlü sendikalar özel sektörde örgütlenmek ile karşı karşıya kaldılar. Özel sektörde örgütlenmek için sınıf ve kitle sendi-

caclığını esas almak lazım, işçilerin haklarını geliştirmek için mücadeleci bir hat tutturmak lazım, tabanın söz ve karar sahibi olması ilkesini benimsemek lazım.

"Bu aşamada sendikaların önüne aslında iki yol çıktı. Ya direnmeyi seçecekler, ya dilenmeyi seçeceklerdi."

Bu aşamada sendikaların önüne aslında iki yol çıktı. Ya direnmeyi seçecekler, ya dilenmeyi seçeceklerdi. Biz sınıf ve kitle sendikacılığı temelinde yürüyerek büyüdük. Yoksa işkolumuzdaki sarı sendika Türk Metal gibi büyümek de mümkün. Ama o büyüklükle övünmek mahkûmun hücrelerinin büyüklüğü ile övünmesi gibi bir şeydir. Asıl mesele bizi sokmaya çalıştıkları hücreleri, zincirlerimizi kırmaktır.

yenidünya: Son sorumuzu da DİSK ile ilgili soralım. İşçi sınıfı mücadelesini takip eden çoğu insan tarafından beklenmeyen bir şekilde sonuçlanan DİSK seçimlerini nasıl değerlendiriyorsunuz? Sizin de Genel Sekreter adayı olduğunuz seçimden çıkan sonuç sizde yeni DİSK'e dair ne gibi düşünceler oluşturdu? Seçimler ve sonuçları hakkındaki fikirlerinizi bizimle paylaşabilir misiniz?

Adnan Serdaroğlu: Maalesef, biz isterdik ki DİSK gerçekten yaşamış olduğu sıkıntıları iyi tahlil etsin ve iyi bir yönetim oluştursun. Çok çaba da gösterdik. Yani biz ille bir yerde olacağız dayatması içinde olmadık. Gerekirse Birleşik Metal İş genel başkanlığı da üstlenebilir, genel sekreterliği de, hatta hiç görev de almayabilir dedik. Birçok alt toplantılarda bunlar tartışıldı. Değerlendirildi. Birleşik Metal İş'in işin içinde olması gerektiği söylendi.

Genel İş'in başkanlık konusunda, biz yarım kalmış görevimizi devam ettirmek istiyoruz gibi bir yaklaşımı oldu. Onlara da hak verdik. Bunun üzerine biz de DİSK'e zarar veren unsurların uzaklaştırılması için Birleşik Metal İş olarak kendimizi feda ettik, öne koyduk. Bunu da gerçekleştirdik. Gerçekten artık DİSK birtakım zarar veren unsurlardan kurtulmuş durumda. Gerekirse biz aynı görevimizi de sürdürebiliriz, dedik. Biz görevden kaçmak veyahut da o

görevi küçümsemek gibi bir yaklaşımla yapmadık o işleri. Birleşik Metal İş eğer böyle bir görevi tekrar üstlenecekse kaçınmayız bunlardan. Başka arkadaşlar da görev alabilirler, dedik.

Bütün bu tartışmalardan, değerlendirmelerden sonra bir yönetim alt yapısı oluşturulmaya çalışıldı. Bizim bu aşamada herhangi bir görev üzerinde dayatmalarımız olmadı. Genel temayüller üzerinden bir görev paylaşımı söz konusu oldu.

Ama genel kurulda maalesef ki geçmiş hastalıklar tekrar ortaya çıktı. Ayak oyunları, kirli ilişkiler, hoş olmayan ittifaklar, bizim koruduğumuz kolladığımız arkadaşlarımızın DİSK'e zarar veren unsurlarla birlikte oturup bize karşı ittifak yapması çok olumsuz görüntülerdi tabii. Yani Birleşik Metal İş'in olmadığı bir yönetim kurulu zayıf kalır. O açıdan genel kurulda çok çaba sarf ettik. Daha kapsayıcı ve herkesin işin içinde olacağı bir yönetim oluşturalım çabası içinde olduk ama bazı kariyer hırsları insanların gözünü de köreltiyor. Bizim DİSK'e gerçekten zarar verdiği diye nitelendirdiğimiz insanların birtakım arkadaşlarımızla ittifak yapması son derece üzücü oldu. Biz dostu düşmanı ayırmakta bir kez daha ustalaştık. Umuyoruz ki başarılı olurlar. Ama önemli eksiklikler yaşayacakları görülüyor.

Meseleye cinsiyet açısından yaklaşılması lazım. DİSK içerisinde ağırlığı olan sendikaların, kurumsallaşmış, her yere gücünü taşıyacak sendikaların DİSK'i üstlenmesinde fayda var. Başka sendikalara karşı ağırlığımızı hissettiremezsiniz başka türlü. Genel İş, Birleşik Metal İş, Lastik İş gibi sendikaların mutlaka DİSK yönetiminde olması gerekiyor. Ama görüntüyü kabalaştırmadan, antidemokratikleştirmeden bunların sağlanması lazım.

Biz DİSK kongresinde bunların yeteri kadar olmadığını gördük. Yolları açık olsun başka diyebilecek bir şey yok. Biz Birleşik Metal İş olarak DİSK'in her şekilde ruhunu taşımaya devam edeceğiz.

**söyleşi: onur balcı
fotoğraf: emine bozan**

“Lubunya hareketinin bugün ve geçmişi”

Trans aktivist Demet Demir, 18 Nisan 2013'te Kadir Has Üniversitesi Kadın ve Toplumsal Cinsiyet Araştırmaları Merkezi'nin desteği ile “Lubunya hareketinin bugün ve geçmişi” konulu panel gerçekleştirdi.

Kadir Has Üniversitesi İletişim Fakültesi Büyük Salon'daki panelin moderatörlüğünü İletişim Fakültesi İletişim Tasarımı ve Radyo, Sinema-TV öğrencisi Emre Sağlam yaptı.

Demet Demir, 80'lerden itibaren başlayan Lezbiyen, Gey, Biseksüel, Trans LGBT hareketinin darbe ve darbe sonrası dönemde translar başta olmak üzere tüm LGBT'lere yansımaları ve hareketin bugünkü durumu üzerine konuştu.

Her dönem zordu

Demir, 80 öncesi dönemde Eşcinsel Biseksüel ve Trans bir birey olmanın zorluklarından ve kimlik bilincini deneyimlerinden bahsetti. 80 öncesi örgütlenmemiş, politize olmamış EBT'lerin ancak birkaç kulüp ve eğlence mekânlarıyla sınırlı alanlarda buluşup, birbirleriyle iletişim kurabildiğini söyledi.

Darbe döneminde Eşcinsel, Biseksüel ve Translar'ın militer yapı karşısındaki tutumlarına değinen

Demir, bu dönemde daha çok görünür olan trans kadınların polis ve asker şiddetine maruz kaldığını, Eskişehir'e sürgün edildiklerini, emniyette günlerce gözaltında işkence gördüklerini anlattı.

Lubunya

Panele ismini veren Lubunya'nın bu topraklarda doğmuş EBT bireylerin tümünü kapsayan tek kavram ve ayrıca 300 kelimeyi aşan, Roman dilinden türemiş argo bir dilin adı olduğuna dair aktarımları özellikle dikkat çekti.

Ülker sokakta dayanışma

Demet Demir'in yoğun tarihî anekdotları ile zenginleştiği Ülker sokak dayanışması panelin en çok ilgi çeken başlığı oldu.

Karakol işkenceleri, mahalle baskısı, rant kavgası, siyasi dinamikler, Habitat II ve EBT bireylerin kendi içlerinde arkadaş/yoldaş olma pratikleriyle alternatif bir komün deneyimi olan Ülker sokak dayanışması anlatıldı.

“Ülker sokakta eve girip çıkmak sorun oluyordu. Mahalleli sokağa masa kurup 24 saat nöbet tutuyorduk. Eve girdiğimizde de hemen polisi arayıp eve baskın düzenleniyordu. Biz de ihbarcının telefon numarasını öğrenmiştik. Tam polisi arayacakken biz onların telefonunu kilitleyip polisi aramasını engelliyorduk. Aynı şekilde 155 polis imdatı arayarak asılsız ihbarda bulunuyorduk. Bu arada polis sokakta nöbet tutuyorduk. Biz ancak polis nöbet yerinden ayrılınca evden aceleyle çıkabiliyorduk.”

Örgütlü daha güçlü

Dernekleşme süreci ve derneklerin kendi içerisinde yaşadığı kapitalizm yanlısı evrilmeden bahseden Demir, günümüzde derneklerin fonculuk ve projecilikten öteye geçemeyerek sorun yaşayan EBT

bireylere inemediğine değindi. Bu sorunları nasıl aşacağına dair beyin fırtınası yapıldı.

Nüanslar

Dikkati çeken bir diğer başlık ise Onur Yürüyüşü oldu. Demir, Onur Yürüşleri'nde büyük bir ciddiyet eksikliği bulunmasının ve taleplerin dile getirilememesinin yarattığı politik handikapları hatırlattı. Yürüyüşün yalnızca bir karnaval havası yansıttığını söyledi.

Bunun da aslında bir tepki biçimi olduğunu ifade eden Demet Demir, buna karşı olmadığını, ancak öncelik sıralamasında hatalar olması sebebiyle etkisiz kaldığı değerlendirilmesinde bulundu. Emre Sağlam da direniş biçimlerine güncel örnekler verdi.

Çalışma yayınlanacak

Demet Demir ve Emre Sağlam katılımcıların yoğun ilgisi neticesinde, bu sözlü tarih çalışmasını önümüzdeki günlerde kitaplaştırmak ve video dokümantasyonu ile belgelendirmek istediklerini açıkladılar.

Kuzey Kıbrıs'ta 1 Mayıs coşkusu

Türkiye'de toplanan siyasi parti ve gruplara, polisin tazyikli su saldırıları ve cana kasteden müdahaleleriyle zorlu geçen İşçi Bayramı'nın aksine, KKTC'de 1 Mayıs coşkusuyla ve olaysız kutlandı.

Sabah saatlerinde piknik alanlarında davul zurna eşliğinde halk oyunlarıyla kutlanan etkinliğe, KKTC Başbakanı İrsen Küçük, bakanlar ve partililer katıldı.

Akşam saatlerine doğru Başkent Lefkoşa'daki Kuşulu Park Önünde toplanan grup, kortej oluşturarak mitingin gerçekleştirileceği Atatürk Meydanı Sarayönü'ne yürüdü.

Meydanda toplanan coşkulu kalabalık, Türkçe ve Kürtçe, “Yaşasın 1 Mayıs”, “1 Mayıs yaşıyor, yaşatacağız”, “Özgür gazetecilik onurumuzdur”, “Bu pisliği devrim temizler” yazan pankartlar açarken, çeşitli sloganlar attı.

Mitinge, eski Cumhurbaşkanı Mehmet Ali Talat, CTP-BG Genel Başkanı Özkan Yorgancıoğlu, TDP Genel Başkanı Mehmet Çakıcı, LTB Başkanı Kadri Fellahoğlu, milletvekilleri, sendika başkanları katılırken; Güney Kıbrıs'taki işçi sendikaları olan PEO ve SEK, diğer siyasi partiler ile sivil toplum örgütleri ve temsilcilerinin yanı sıra

Türkiye'den okumak için KKTC'ye gelen birçok gencin de destek vermesi dikkat çekti.

Mitingde Dev-İş Genel Başkanı Mehmet Seyis, emekçinin bayramına katılan herkese teşekkür ederken, zengin-yoksul arasındaki farkın giderek arttığını, çalışanın fakirleştirildiğini, zenginlerin daha da zenginleştiğini ifade ederek bunun önüne ancak emekçilerin birlik ve beraberliğiyle geçilebileceğini belirtti.

Dev-İş'in ardından Türk-Sen Başkanı, PEO ve SEK Genel Sekreterlerinin konuşmaları ile devam eden 1 Mayıs kutlamaları konserlerle son buldu.

Çekilme başladı

AKP'nin "çözüm süreci" adını verdiği politika çerçevesinde PKK silahlı güçleri 8 Mayıs 2013'te Türkiye sınırları dışına çekilmeye başladı. KCK adına 25 Nisan'da Kandil'de basın toplantısı düzenleyen Murat Karayılan, Abdullah Öcalan'ın çağrısına uyarak geri çekilmenin "mümkün olan en kısa sürede tamamlanması"ni hedeflediklerini belirtmişti. Karayılan, bu adımın başarıyla tamamlanmasıyla birlikte "demokratik çözüm sürecinin birinci aşamasının sona ereceğini ve ikinci aşamanın başlayacağını" söylemişti.

Demokratik talepler

Karayılan, ikinci aşamada, "Anayasal çözüm çerçevesinde yapılacak reformlarla Türkiye'nin gerçek anlamda demokratikleştirilmesi ve Kürt sorununun çözüme kavuşturulmasının koşulları"nın sağlanmasını istemişti. Karayılan'ın belirttiği koşullar arasında, "koruculuk, özel tim, vb. tüm özel savaş yapılarının devre dışı edilmesi ve demokratik sivil toplum zihniyetine uygun bir ortamın oluşturulması" bulunuyor.

"Bu aşamada silah bırakılmayacak"

Bu aşamada silah bırakmalarının söz konusu olamayacağını vurgulayan Karayılan'a göre, hükümetin ikinci aşamada öne koydukları hedefleri yerine getirmesi durumunda, "üçüncü aşama olan normalleşme süreci" başlamış olacak. Karayılan, normalleşme sürecini, "barışın kalıcılaşması, toplumsal uzlaşma, eşitlik ve özgürlükler süreci" olarak tanımlıyor. Ona göre, bu süreçte Öcalan dahil herkes özgürleşecek, "silahın

tümünden devre dışı kılınması ve gerillanın silahsızlanması, bu sürecin pratikleşmesi paralelinde gündeme girecek."

Ortadoğu'da denge politikası

Yaptığı basın toplantısında Ortadoğu politikalarında bir değişikliğe gitmeyeceklerini de vurgulayan Karayılan, "Bu adımla birlikte mevcut durumda Ortadoğu'da var olan denge ve çatışma sürecine ilişkin politikamızda herhangi bir değişiklik söz konusu değildir" demişti.

Takvim yok

Karayılan, geri çekilme aşamasının "mümkün olan en kısa sürede tamamlanacağını" belirtirken, ikinci ve üçüncü aşamalara ilişkin herhangi bir takvim vermemişti. AKP'nin süreci sadece tek aşamadan ibaret bir olgu olarak değerlendirdiği, ikinci ve üçüncü aşamalara geçmeden, kendi bencil seçim hesaplarını gerçekleştirerek kapatmak istediği biliniyor.

Barış mücadelesi somuttur

Karayılan'ın açıklaması esas alındığında, Kürt ulusal hareketinin, sürecin başarısını, AKP'den talep ettiği demokratik reformların gerçekleşmesine bağladığını gösteriyor. Bir başka deyişle, Karayılan'ın açıklaması, Kürt meselesinin çözümü doğrultusunda temel demokratik reformlar yapılmadıkça sürecin ilerlemesinin söz konusu olamayacağı anlamına geliyor.

Öyleyse, bütün devrimci ve demokratik güçlerin elbirliğiyle ülkenin demokratikleşmesi, evrensel demokrasi çerçevesinde Kürt toplumunun temel haklarının tanınması için mücadeleyi yükseltmesi gerekiyor. Kürt silahlı güçlerinin ateş kesmesi ve sınır dışına çekilmesi, karşılıklı ölümlerin durması anlamına geldiği için, demokrasi ve onurlu barış mücadelesi açısından daha elverişli bir ortam yaratıyor. Bu elverişli ortamı AKP'nin içte ve dışta savaş politikasını geriletme, bütün demokratik güçleri demokrasi ve onurlu barış mücadelesinde birleştirmek için değerlendirmek zorunlu.

İki eğilim

Ne var ki, Kürt ulusal hareketine bağlı kimi çevrelerde, bunu yapacak yerde, AKP'nin mezhepçi ve yayılcı politikalarına omuz vermeyi, emperyalizmin güdümünde yeni Osmanlı hayallerine uyum sağlamayı öngören tehlikeli bir eğilim de var. Emperyalizmin ve AKP'nin savaş stratejilerine bağ-

lanarak, Suriye, Irak ve İran halklarına karşı konumlanmayı içine sindirerek, Türkiye'nin ve bölgenin devrimci ve demokratik güçlerine sırt çevirerek, laiklikten ve bölge halkların dostluğundan vazgeçerek Kürt meselesini Amerikancı Sünni İslam birliği çerçevesinde çözebileceğini düşünenlerin demec ve açıklamaları hazin bir çürümeyi ortaya koyuyor.

"Ortadoğu'nun lider ülkesi Büyük Türkiye", "Misak-ı Milli'yi genişletmek", "ABD-AB-İsrail-Türkiye blokunda yer almak", "Büyük Türkiye'nin içinde birleşmiş Kürdistan" sloganlarına kapılanlar, sadece Arap, Fars, Ermeni, Azeri, Gürcü haklarına, Alevi, Şii ve Hıristiyan toplumlarına değil, bizzat Kürt ve Türk halklarına, Sünni toplumuna da ağır zararlar verirler. Yaklaşık otuz yıldır süren Türk-Kürt savaşını barışa kavuşturmak yerine bütün bölge halklarını içine alan yüz yıl savaşlarına dönüştürürler. Ülke ve bölge halklarının hiçbirisi, bu arada bizzat Türk ve Kürt halkları da, Yavuz Selim ve İdris-i Bitlisi örneğinin bir kez daha tekrarlanmasına izin veremeyeceklerdir.

Türkiye'nin devrimci ve demokratik hareketine şovenizmi dayatmaya kalkanlar nasıl yenilecekse, Kürt halkının özgürlük ve eşitlik davasına, onurlu barış hedefine bu işbirlikçi eğilimi dayatmaya kalkanlar da yenilecektir.

Aleviler yine hedefte

AKP iktidarının toplumun bütün kesimlerine yönelik saldırgan politikaları meyvelerini vermeye devam ediyor. Kindar ve dindar bir gençlik yetiştiren AKP iktida-

rı toplumsal kesimler arasına kin ve nefret tohumları atmaya devam ediyor. Alevilere yönelik son saldırı İstanbul Maltepe'de meydana geldi.

Maltepe Esenkent mahallesinde 5 Mayıs gecesi Alevi ailelerin evleri işaretlendi. Yedi Alevi yurttaşın evlerinin kapı ve duvarlarına kimliği belirlenemeyen kişilerce çeşitli işaretler ve ölüm yazıları yazıldı. Tedirgin olan aileler duruma tepki gösterdi ve mahalle sakinleriyle ilerici, devrimci kurumlar bir araya gelerek protesto yürüyüşleri düzenledi.

Evlerin işaretlenmesinin ardından aileleri yalnız bırakmayan mahalle sakinleri ve çeşitli demokratik kitle örgütleri basın açıklaması ve yürüyüşlerle evlerin kapısında durumu protesto etti. Açıklamalarda daha önce de benzer olayların yaşandığını ve bunun Alevileri öte-

kileştirmeye ve sindirmeye yönelik politikalar olduğu vurgulandı. Malatya, Adıyaman, Gaziantep, Erzincan, Tokat, Maraş ve Sivas gibi Alevi nüfusun yoğun olduğu yerlerde daha önce de yaşanan bu tür faşizan saldırıların son yıllarda AKP'nin ötekileştirme söylemlerinin artmasıyla meşrulaştığı dile getirildi.

Aleviler tüm baskı ve yıldırımlara karşı yüzyıllar boyunca sürdürdüğü mücadeleyi devam ettirecekler. Ne AKP yetiştirmesi dindar ve kindar gençlik, ne faşist saldırılar, ne de AKP'nin devşirme Alevileri Alevi inancını ve kültürünü baskı altında tutmaya, dejenere etmeye, yok etmeye yetmeyecektir.

THY işçisi ile

dayanışmaya

fatma şenden

AKP hükümeti, Taksim alanını yüzbinlerce emekçiye kapatarak hangi sınıfın temsilcisi olduğunu bir kez daha net biçimde ortaya koymuştur. Geçen senelerde yapılan görkemli 1 Mayıs kutlamaları egemenleri rahatsız etmiş görünüyor. Ne de olsa, temsilcisi olduğu sermaye sınıfının rantsal çıkarlarına ters düşüyor bu yürüyüşler, mitingler. Orada plazalar ve AVM'ler yükselsin, emekçiler artık Taksim'e uğramasın isteniyor. Taksim'de ve İstiklal caddesinde yürüyüşleri yasaklama girişimleri buna hız verileceğini gösteriyor. Oysa, emekçilerin gücü ve iradesiyle 2009 yılından bu yana resmî tatil olarak kazanılan 1 Mayıs'ın tarihsel geçmişi nedeniyle Taksim alanıyla özdeşleştiğini uçan kuş bile biliyor artık. Bu nedenle artık alanları işçilere ve emekçilere yasaklama dayatmalarından vazgeçilmelidir.

Ancak AKP'nin sınıfsal tercihi bundan önce de, THY'de grev sinyalleri veren Hava-İş sendikasına karşı yapılan açıklamalar sırasında da kelimelere dökülmüştü. Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, "THY yalnız değildir" demişti. Bu ne anlama geliyor? İşçi sendikaları ve işçi sınıfının dostları bir yürüyüş veya eylem yaptıklarında "THY işçisi yalnız değildir" veya "Hava-İş yalnız değildir" diye slogan atar. Bu dayanışmanın göstergesidir. Hükümet de Bakanın ağzından işçisiyle değil, patronuyla dayanışma içerisinde olduğunu açık açık ifade etmiştir. Hukuksuz biçimde henüz grev ilan edilmeden yapılan bu tarafgir ve antidemokratik açıklamayı, Hava-İş sendikası Haziran'da yapılacak olan İLO toplantısında gündeme getirecek.

Hava-İş Sendikası, THY'de 15 Mayıs'ta greve çıktı. Bilindiği gibi, THY'den 305 havayolu işçisi grev yasağına karşı eylem yaptıkları için işten atılmışlardı. İşten atılmaya karşı bir yılı aşkın bir süredir direniş yürütüyorlardı. Bu direniş sayesinde daha sonraki süreçte havacılık işkolunda grev yasağı kalkmış ve iş mahkemeleri tarafından işçilerin işe iadelerine karar verilmiş olsa da THY, işçileri işe almamakta direnmektedir. İşte, Hava-İş'i grev kararına götüren ve olmazsa olmaz taleplerinden biri de budur. Bakın, çok değil, daha bir ay önceki 10 Nisan tarihli *Hürriyet* gazetesinde çıkan habere göre, THY son 6 ayda 252 uçak siparişi vermişti. Bu uçakların toplam değeri 33.4 milyar doları buluyormuş! Dolayısıyla, neredeyse işten çıkardığı işçi sayısı kadar yeni uçak satın alan/alabilen bir kuruluşun mahkeme kararına rağmen işçileri işe almamakta direnmesi, işçi ve sendika düşmanlığı dışında hiçbir gerekçeyle açıklanamaz! THY yönetiminin ve hükümetin yapması gereken sınıf düşmanlığı değil, 305 işçiyi işe iade etmek ve 14 bin çalışanın taleplerine kulak vermek olmalıdır! Çünkü, rüzgâr eken fırtına biçer. Binlerce işçi ve emekçiye ve onların sendikalarını karşısına alan bir hükümet birgün bunun hesabını veremez hâlde gelir. THY işçisi yalnız değildir!

Kadınların adalet çığlığı

Denizli'de yakın akrabasının tecavüzüne maruz kalan ve henüz 15 yaşında olan H.İ.'nin davası 7 Mayıs'ta Denizli 4. Ağır Ceza Mahkemesinde başladı. Tecavüz sanığı olan A.Ç.'nin önce tutuklanması, ancak daha sonra serbest bırakılmasına karşı, baba Ahmet İnce "Kızım için adalet istiyorum" çağrısıyla bir imza kampanyası başlattı.

Denizli'deki kadın kurumlarının yanı sıra çeşitli illerden gelen kadınlar, Adliye önünde bir araya gelerek basın açıklaması yaptı.

Açıklamada, ikinci bir N.Ç. davasının yaşandığına vurgu yapıldı. Tıpkı N.Ç. davasında olduğu gibi bu davada da mahkemenin "rızası var" gerekçesiyle tecavüzcüyü

serbest bıraktığı belirtildi.

Kadınlar "H.İ. için adalet istiyoruz" ve "Erkek vuruyor, devlet koruyor" sloganlarını attılar. Açıklamada "Denizli'de 'Kızım için adalet istiyorum' diyen ailenin çağrısını çağırımız görüp kadınlar için adalet talebini yükseltiyoruz" denildi ve davanın takipçisi olunacağı belirtildi.

Canan Arın'a kadın örgütlerinden destek

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı'nın kurucularından, kadına yönelik şiddete karşı yıllardır mücadele eden ve çok sayıda kadının avukatlığını yapmış olan Canan Arın'a karşı açılmış olan davada bu defa kadınlar onun yanındalar

Avukat Canan Arın, 2011'de Antalya'da katıldığı bir seminer sırasında yapmış olduğu konuşma nedeniyle yargılanıyor.

Hakkında suç duyurusu yapılan Arın, 24 Haziran 2012'de Gaziantep'de kaldığı otelde gözaltına alınmış ve ifadesi alındıktan sonra serbest bırakılmıştı.

30 Mayıs 2013'te Antalya'da

görülecek olan davaya ilişkin olarak Canan Arın için Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı'nın çağrısıyla bir imza kampanyası kadın örgütlerinin imzasına açıldı.

"Kadına karşı şiddetle mücadele 'suç' değildir! Bu dava erkek şiddeti ile mücadeleyi yargılıyor" başlığını taşıyan imza kampanyasında Arın'ın Antalya'da bir eği-

tim sırasında erken yaşta evliliklere ve bunun nedenleri arasında bulunan geleneklere dikkat çekmesi nedeniyle bir grup erkek avukatın hedefi olduğu belirtiliyor.

Toplantıya dahi katılmamış olan erkek avukatların suç duyurusunda buldukları, "Müslüman" olmaları gerekçesiyle yaptıkları müdahillik talebinin mahkeme tarafından kabul edildiği belirtiliyor. Canan Arın yaptığı konuşmada erken yaşta evlilik sorununun altını çizmiş ve Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün evliliğini örneklemişti.

İmza metnini imzalamak isteyen kuruluşlar morcati@morcati.org.tr adresine yazabilir.

Ayrıca, kadınlar Canan Arın'a dayanışma göstermek amacıyla 30 Mayıs tarihinde Antalya'da görülecek olan davanın duruşmasına çağırılıyor.

Kadınlar İstiklal caddesi yasağına geçit vermedi

İstanbul Valiliği tarafından 1 Mayıs'ın hemen ertesinde İstiklal caddesinde keyfi biçimde uygulanmaya çalışılan yürüyüş yasağının ilk muhatabı kadınlar oldu.

Denizli'de yakın akrabası A.Ç.'nin tecavüzüne uğrayan H.İ. için harekete geçen kadın örgütleri, 3 Mayıs'ta Galatasaray'dan Mis sokağına kadar polis engelini aşarak "Jin, jıyan, azadi", "Yaşasın kadın dayanışması" sloganlarıyla yürüdü.

Bu keyfi yasaklama girişimi nedeniyle Vali Hüseyin Avni Mutlu'yu istifaya çağırarak kadınlar "Vali istifa", "Baskılar bizi yıldırılmaz" sloganlarını attılar. Kadınlar, Mis sokağının girişinde oturma eylemi yaptılar.

Basın açıklamasında H.İ.'nin 7 Mayıs'ta Denizli 4. Ağır Ceza Mahkemesinde görülen davasına ilişkin bilgiler verildi. Savcının

hazırladığı iddianamede tecavüzcünün suçu "tevil yoluyla ikrar ettiği" ve böyle bir durumda suç kabul edilse de, karşı tarafın "rızasının bulunduğu" şeklinde bir yorumlama getirildiği ifade edildi.

15 yaşındaki bir çocuğun tecavüz eylemine rızasının mümkün olmadığı gibi, rızası olsa dahi, bu durumun mevcut yasalar karşısında eylemi suç olmaktan çıkarmadığı belirtildi. İşlenen suçun "cinsel istismar" olduğu vurgulandı. Kadınların tecavüzcünün aklanmasına izin vermeyecekleri belirtildi.

Açıklamada imzası bulunan kurumlar: SDP, EMEP, İHD ve Halkevi'nden kadınlar, Ezilenlerin Hukuk Bürosu, Sosyalist Kadın Meclisleri, İlerici Kadınlar Dayanışma Derneği, Özgür Genç Kadın ve Gökkuşuğu Kadın Derneği.

1 Mayıs'ın 1977'de katledilen öncü kadınlar unutulmadı

Emek ve meslek örgütlerinden kadınlar, 1 Mayıs 1977'de hayatını kaybeden kadınları anmak için, 29 Nisan'da Galatasaray Meydanı'nda bir araya geldi. İstiklal'e yürüyüşe geçen kadınlar, "Yaşasın 1 Mayıs", "1 Mayıs şehitleri ölümsüzdür", "Yaşasın kadın dayanışması", "1 Mayıs'ta, Taksim'deyiz", "1 Mayıs işçi ve emekçilere kapatılmaz" sloganlarını atarak Kazancı Yokuşuna yürüdü. Burada, 1 Mayıs 1977'de hayatını kaybeden kadınların anısına basın açıklaması yapıldı.

Basın açıklamasında "Bizler İstanbul'daki DİSK, KESK, TMMOB, Tabip Odası, Sendikal Güç Birliği

Platformu Kadın Koordinasyonu olarak, 1 Mayıs 1977'de meydana yaşamını yitiren işçi kadınlarla birlikte tüm sınıf kardeşlerimizin anısını yaşatmak ve bugün önümüzde duran sorunlara karşı mücadeleyi yükseltmek, işçilerin birlik mücadele ve dayanışma gününde kadınlarla alanlarda buluşma çağrısı yapmak için buradayız. Bu yıl da 1 Mayıs'ta kadın emeğini görünür kılmak, çalışan kadınlar olarak sesimizi duyurmak, kadın dayanışmasını ve örgütlü gücümüzü yükseltmek için alanlardayız" denildi.

Kazancı Yokuşu'na karanfiller bırakılarak, mumlar yakıldı.

Kürtaj yasada hak, hastanede yasak

Bir süredir gündeme gelen ve yasada yasak olmamasına rağmen, hastanelerde kürtajı fiilen yasaklama girişimlerine karşı Kürtaj Haktır Karar Kadınların Platformu bir eylem gerçekleştirdi. 3 Mayıs günü Taksim İlkyardım Hastanesi önünde bir araya gelen kadınlar, "Kürtaj yasada hak, hastanede yasak" başlığını taşıyan pankartı açtılar.

Basın açıklamasında parasız, güvenli ve erişilebilir kürtaj talebi dile getirildi. Başbakan Erdoğan'ın Mayıs 2012'de yaptığı açıklamayla birlikte kürtajın tartışılmaya başlandığı ve ardından kamu hastanelerinde kürtajın giderek azaltıldığı ve kürtaj yapmayan hastanelerin artmaya başladığı belirtildi.

Açıklamada, "Kürtaj yasağı ile kadınların bedenleri, doğurganlıkları, cinsellikleri denetlenirken, kürtaj hizmetine ulaşmanın, güvenli koşullarda kürtaj yaptırmanın ne kadar güç olduğunu görüyoruz" denildi. Hükümetin yaptığı politik baskının sonucunda hem fiili olarak kürtaj yasağının yaygınlaştığı, hem de doğum kontrol yöntemlerine erişimin zorlaştığı ifade edildi.

Basın açıklamasının devamında, "Yasada 10 hafta sınırına rağmen, 8 haftaya kadar kürtaj yapan ya da hiçbir tıbbi ve yasal gerekçe sunmadan kürtaj yapmayan kamu hastaneleri var" denildi.

Kürtaj konusunda İstanbul'daki hastanelerde farklı uygulamalara dikkat çekilerek "Güçlülerle karşılaşan kadınlar bakamayacakları çocukları doğurmaya zorlanıyor" denildi. Kadınların kamusal sağlık hizmetinden dışlandığı, Taksim İlkyardım Hastanesi'nin kürtaj yapmayan hastanelerden biri oldu-

ğu belirtilirken, "Bütün hastanelerde kürtaj hizmetinin verilmesini istiyoruz" denildi.

Gebe Bebek Lohusa İzleme Sistemi GEBLİZ'e de değinilen açıklamada, GEBLİZ'in gebeliği fişleme ve mahremiyetin ihlali anlamına geldiği vurgulandı.

İstemediği gebelikler nedeniyle yaşamlarını riske atarak merdiven altı kürtajda zarar gören bütün kadınlar adına, başta hükümet olmak üzere İl Sağlık Müdürlüğüne "10 haftaya kadar kürtaj hak olduğu hâlde, bu hakkı fiili olarak engelleyen hastaneler hangileri" ve "Taksim İlkyardım Hastanesinde neden kürtaj yapılmıyor?" soruları yöneltildi.

Sık sık "Devlet elini bedenimden çek", "Bedenimiz, emeğimiz, kimliğimiz bizimdir" ve "Yasada hak, hastanede yasak" sloganları atıldı. Hastane bahçesindeki hasta ve yakınlarına "İstmeden hamile kalırsanız" başlıklı broşür dağıtıldı.

Sanat baskıdan doğar,

özgürlükten ölür (mü?)

Geçen birkaç yıl içerisinde ülkemizde sanatçıların, düşünürlerin, politik olsun olmasın her kesimden aydınının nasıl baskı altına alındığını, insanların kademe kademe nasıl tek tipleştirilmeye zorlandığını hepimiz gördük. Önce Kasım 2012'de, TCK'nın 301'inci maddesinde geçen "ulusal değerlere hakaret" suçuyla yargılanan, yakın zamanda ise 216'ncı ve 125'inci maddelerde geçen "dini değerlere hakaret" suçlarıyla hakkında soruşturma başlatılan piyanist Fazıl Say bunun en güncel örneklerinden.

Nazi toplama kamplarının, Gestapo gibi kurumların çok eskide kaldığı düşünülebilir. Ancak iktidarın politik ideolojisi olan Neoliberalizm ile iç içe geçmiş yeni muhafazakârlık anlayışının içerisinde pek çok faşist uygulamayı barındırdığını söyleyebiliriz. Grup Yorum üyelerine, Fazıl Say gibi sanatçılara karşı uygulanan hukuksal şiddet ya da Emek Sineması'nın yıkılması, Kars'ta bulunan İnsanlık Anıtı gibi sanat eserlerinin yok edilmesi, toplumun kaderinin iki dudağının arasındaki bir sözden ibaret olmasını isteyen diktatörlerin hâlâ yaşadığını ve burjuvaziye ait yeni iktidar biçimleriyle hâlen iş başında olduğunu gösteriyor.

Burjuvazi sanatı ve kültürü öldürürken, ilerici unsurlar ve onlara yakın olan pek çok sanatçı, aydın üretkenliğini korur. Burjuvazi üretkenliğini koruyan ilerici sanata karşı kendi yozlaşmış kültürünü ön plana çıkarmak zorunda olduğundan sözde aydınlar, sanatçılar türetir. Bunlar boyalı basın kanalıyla, reklam desteğiyle gündeme suni olarak yerleştirilirler. Yakın zamanda bir hikâye kitabı yayımlanan Fatma Barbarosoğlu bunlardan biri. İktidarın yayın organı *Sabah* gazetesinde 10 Nisan 2011 tarihinde yayımlanan söyleşide Andre Gide'nin sözüne atıfta bulunarak sanatla baskının arasında doğru orantı olduğunu iddia ediyor. Kendi yaptığı baskıyı, kendi suçluluğunu meşru göstermek adına her şeyden yararlanıyor burjuvazi.

İlerici sanat

Tarih boyunca, büyük sanatçıların, şairlerin çoğunlukla ilerici insanların içinden çıkması tesadüf değildir. Üreticiliklerinin kaynağı toplumsal gelişmeyi sağlayacak olan sınıfın kültürünü oluşturmalarından gelir. Nâzım Hikmet, Orhan Kemal gibileri buna dair birer örnektir.

Peki ya iktidar Fazıl Say'larla niçin uğraşılıyor? Sanatçılarla iktidarın sorunu nedir? Burada unutulmaması gereken, her sanatçının, az ya da çok politik bir yanı olduğu gerçeğidir.

"İdeolojik içerikten tamamen yoksun bir sanat eseri yoktur. Şekli her şeyin üstünde tutan ve içerik kaygısı duymayan yazarlar bile eserlerinde daima şu ya da bu tarzda bir fikri ifade ederler"*

Başka bir açıdan insanların geçim ve işsizlik kaygısından uzaklaştığı, değerlendirilebilir verimli boş zamanlarının arttığı ve ücretsiz olarak eğitim alabildiği sosyalist toplumların dünya tarihine büyük sanat eserleriyle, bilimsel çalışmalarla katkıda bulunmuş olması baskıdan değil, sanatın gelişmesi için uygun bir ortamın oluşmuş olmasından dolayıdır. Bu sayededir ki insanlık kültür mirası Solohov'un romanlarına, Şostakoviç'in baladlarına kavuşabilmiştir.

* Plekhanov, G.V., *Sanat ve Toplumsal Hayat*, s. 40, Sosyal Yayınlar, üçüncü baskı

anıl ozan gökbakkar

Öteki Amerika'nın fotoğrafçısı Salgado

Herhangi bir dramatisasyona ihtiyaç duymadan dramatikleşen fotoğraflar...

Sebastião Salgado; 1944 yılında Brezilya'da, yarısından fazlası yağmur ormanı alanı olan bir çiftlikte dünyaya geldi. Salgado, ekonomi okudu. Siyasi eylemlere katıldığı sırada eşi Lelia ile tanıştı.

Brezilya'nın giderek radikalleştiği, öğrencilerin diktatörlükle sürekli çatıştığı günlerde ülkesinden ayrılmak zorunda kalışını "Silahlanmam ya da ülkemi terk etmem gerekiyordu; çok gençtik ve örgütümüz gitmemizin bizim için daha iyi olacağını düşündü ve biz de Brezilya'dan ayrılarak Fransa'ya yerleştik" sözleriyle açıkladı. Salgado burada ekonomi doktorası yaparken eşi Lelia da mimari ve şehir planlaması okudu.

Latin Amerika'nın tanığı

1971 yılında uluslararası bir kahve firmasında çalışan Salgado, Dünya Bankası'nın bir projesi için gittiği Afrika'da eşinden aldığı fotoğraf makinasıyla fotoğraf çekmeye başladı. Londra'ya döndüğünde insanların ne içtiklerini bilmeleri ve harcanan emeği görmeleri için kahve yetiştiricileri ve işçilerinin fotoğraflarından oluşan bir sergi açtı.

1974 yılında işini bırakarak hayatını tamamen fotoğraf çekmeye adanmış. Portekiz, Angola ve Mozambik'ten hikâyeler fotoğrafladı. 1975'te neredeyse tüm Afrika, Avrupa ve Latin Amerika'dan pek çok hikâye üzerinde çalıştı. 1977'de Latin Amerika yerlileri ve köylüleri üzerine uzun bir foto-makaleye başladı.

Salgado'nun ABD başkanı Reagan'a düzenlenen suikast girişimini fotoğraflaması ona uluslararası ün kazandırdı.

Brezilya'da uzak dağ köylerini gezerek "Öteki Amerika (1986)" adlı albümü hazırladı.

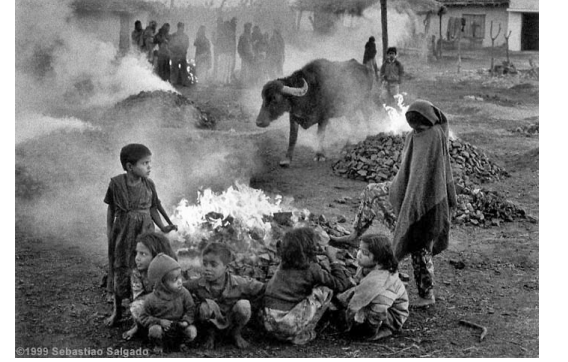

Afrika'daki açlığı belgeleyen 18 aylık bir proje üzerine çalıştı. *Sahel: Tehlike İçindeki İnsanlık ve Sahel: Yolun Sonu* kitaplarını yayımladı.

"Fotoğraf, fotoğrafçı tarafından çekilmez" diyen Salgado'nun görüşü şuydu; "Fotoğrafın iyi veya kötü olması, fotoğraftaki insanlarla kurduğunuz ilişkiye bağlıdır... ideolojini çektiğin fotoğrafa yansıt."

Salgado büyük ölçekli endüstriyel kol emeği döneminin bitişi üzerine bir fotoğraf serisi oluşturmak için 23 ülkeyi gezerek geniş çaplı bir işçi profili çıkarttı. *İşçiler: Sanayi Devrinin Bir Arkeolojisi* kitabını yayımladı. Kitaptaki fotoğraflar 60'dan fazla müzede sergilendi.

1993 yılında başladığı "Göç" projesi onun köyden kente göçen insanları fotoğraflamak amacıyla her kıtadan toplamda 43 ülkeyi dolmasına sebep oldu. *Göç ve Göç Çocuklarının Portreleri* kitapları bu projenin ürünleridir. Tüm dünyada aynı anda 8 büyük sergi ve sergiye eşlik eden eğitim programı oluşturuldu.

Sebastião Salgado fotoğraf alanındaki çalışmalarıyla pek çok fahri doktora ve nişanı içeren sayısız ödüle nail oldu.

Ruanda tanıklığı

1991 yılında Ruanda'da foto-muhabirlik yaparken yaşadıkları ve gördüklerinden dolayı hastalandı; "Ruanda'nın tamamen yok oluşunu gördüm. Her gün binlerce insanın ölümünü gördüm. Daha fazla hayatta kalmamızın imkânsız olduğuna inanıyordum ve o sıralarda tüm vücudumu iltihap sardı, bir de enfeksiyona karşı savaşıyordum.

Salgado'nun, hastalığını yenmesi hayatında bir dönüm noktası oldu. Ani bir kararla doğduğu yere, Brezilya'ya döndü. Karşılaştığı manzara acı vericiydi. Doğup büyüdüğü yağmur ormanı gitmiş, yerini çorak toprağa bırakmıştı. Yine kendi ifadesiyle "Brezilya büyümüşü, biz büyümüşük ama etrafımızdaki her şeyi mahvetmiştik. Tıpkı Amerika'dakilerin, Hindistan'dakilerin, dünyanın her yerinde herkesin yaptığı gibi... Topraklarım en az benim kadar ölmek üzereydiler. Ama eşimin aklına çılgınca bir fikir geldi: 'Neden yağmur ormanlarını yerine geri koyuyoruz?'" dedi.

Bu çılgınca fikirden sonra, Salgado orman mühendisi bir arkadaşıyla oturup bu konuyu projelendirdi. Proje 500.000'den fazla ağacın dikilmesinin yanı sıra Rio Doce Vadisi'nde sürdürülebilir kalkınma üzerine odaklanmış büyük bir toplumsal çalışmayı içeriyordu.

Bu büyük çevre projesine maddi kaynak sağlamayı amaçlayan Salgado ve eşi Lelia, dünyanın çeşitli yerlerinde projelerini anlatıyor, insanların bakışını değiştiriyor ve destek topluyor.

E. Berre Gümüş

Eskişehir'de Kürt öğrencilere saldırı

Eskişehir'de Kürt öğrencilere yönelik ayrımcı şiddet eylemleri yeniden hortladı. Bölgedeki ülkü ocağının organize ettiği öğrenilen son saldırılarda üç öğrenci hastanelik oldu. Özellikle Yunus Emre Kampüsü ve çevresinde yoğun-

laşan saldırılarda saldırganların bıçak ve sopa taşıdığı ve belirli öğrencileri hedef seçtikleri görüldü. Anadolu Üniversitesi'nde geçen yıllarda da başta ilerici, muhalif öğrencilere ve Kürtlere benzer saldırılar düzenlenmişti.

İstanbul "Kışlası" Üniversitesine hoş geldiniz!

Ülkedeki öğrenci muhalefetinin önemli ve tarihi damarlarından olan İstanbul Üniversitesi'nde Rektörlük bu damarı kurutmak için elinden gelen her yolu deniyor. Bir süredir polis ve hatta özel güvenlikler Merkez Kampüs ile Edebiyat Fakültesi'nde "şüpheli" gördükleri öğrencileri durdurup üst araması yapıyor. Bu keyfi ve hukuksuz uygulamaya karşı çıkan öğrenciler ise kampüse alınmamakla tehdit ediliyor. Bu uygulamaların ardından öğrenciler arasında kampüsün giderek kışlaya çevrildiği eleştirileri artmaya başladı.

Tarsuslu gençler 3 fidanı andı

Bu yıl da 6 Mayıs'ta 3 fidan Türkiye'nin pek çok yerinde anıldı. 1971 yılının 6 Mayıs'ında idam edilen genç devrimciler Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan ve Yusuf Aslan için düzenlenen etkinliklerin birisi de Mersin'in Tarsus ilçesinde gerçekleştirildi. TUM-İGD'li gençler de örgütleyici olarak yer aldı.

Yürüyüş boyunca sık sık "Deniz, Hüseyin, Yusuf sürüyor sürecekte mücadelemiz", "Yaşasın halkların kardeşliği" sloganları atıldı.

Basın açıklamasında Kürt halkına uygulanan imha ve inkâr politikalarına, Suriye'ye yönelik emperyalist müdahalelere dikkat çekildi.

Yeditepe Üniversitesi: "Bu kadar özgürlük bize fazla!"

Lezbiyen, Gey, Biseksüel, Trans LGBT, tıp ve etik konulu bilimsel konferans yönetim engeline takıldı. Gerekçe ise tanındık.

İstanbul'un öğrenci nüfusu olarak en büyük özel üniversitelerinden olan Yeditepe Üniversitesi'nde geçen günlerde eşcinsellik tartışması yaşandı. Bir grup Tıp Fakültesi öğrencisinin üniversite içerisinde "LGBT, Tıp ve Etik" başlıklı bir konferans düzenleme çalışması üniversite yönetimince engellendi.

24 Nisan günü üniversite yerleşkesinde yapılmak istenen konferansta LGBT hastaların hakları, bu kişilere yönelik tıp alanında yaşanan ayrımcılık gibi kimi konuların da ele alınması amaçlanıyordu.

Ancak bilimsel içerikli bu toplantı üniversite yönetimi tarafından "LGBT ve eşcinsellik gibi kavramlar üzerine bu kadar ayrıntılı bir konferans yapmayı

uygun bulmadıkları" gerekçesiyle reddedildi.

Bilimsel nitelikli bir toplantının bilim ve mantık dışı gerekçelerle engellenmesi üzerine organizasyon komitesi programı şimdilik iptal etti.

Almanya'da Neonaziler okullara göz dikti

Neonaziler tarz değiştiriyor. Dazlak kafalı, deri ceketli Naziler gidiyor yerine takım elbiseli, müziksever "gençler" geliyor. Hedefte ise öğrenciler var

Almanya'da Neonaziler son yıllarda yeni örgütlenme biçimlerine girişiyorlar. Faşist, Nasyonal Demokrat Parti NPD'nin gençlik kolları okulları hedef alan propaganda çalışmalarında başta müzik olmak üzere değişik araçları daha yaygın kullanmaya başlıyor. Başta Türkler olmak üzere azınlıklara yönelik ırkçı saldırılarla gündeme gelen Almanya'daki bu durum büyük bir tedirginlik kaynağı.

Nasyonal Demokrat Parti'nin gençlik teşkilatı olan Genç Nasyonal Demokratların çıkardığı bir CD son günlerde bu kaygıyı daha da arttırdı. İlk bakışta, kapağında yazılı olan 'Olağandışı bir şeyler yaşamak', 'macera aramak' kelimelerinden alalade bir reklam tanıtımını çağrıştıran CD açıldığında içinde 'nasyonal ve sosyal', 'Almanya yanmış' gibi ırkçı ve ayrımcı şarkıların yer aldığı görülüyor. NPD Genel Başkanı Andreas Knapé'nin bir mesajının da yer aldığı CD'de ilginç bir de uyarı var. CD'yi dinleyen öğrencilere; öğretmenlerin CD'yi elinizden almasına izin vermeyin deniyor.

Öte yandan faşistlerin seçimlerde en çok oy aldığı yaş grubunu 18-25 yaş arası gençler oluşturuyor. Bu da Neonazilerin okulları neden bu kadar önemsediklerini açıklıyor. Alman toplumunda dazlak kafaları ve sorunlu tipleriyle kabul göremeyen Neonazilerin kitleleşmek için son yıllarda imaj yenileme girişimleri olduğu da bilinen bir gerçek. Artık saç uzatan, takım elbise giyen veya alternatif müzikler dinleyen Neonaziler de görmek mümkün. Bu durum Almanya'da ırkçı yükselişin önümüzdeki günlerde tehlikeli bir boyuta gelebileceği endişesini kuvvetlendiriyor.

Fakirsen AB senin neyine?

Avrupa Birliği AB'nin dört büyük ülkesi olan İngiltere, Almanya, Avusturya ve Hollanda fakir göçmenlere karşı birleşti. Neoliberal politikalar gereğince sosyal hakların her geçen gün biraz daha budandığı Birlik'te gözler bir kez daha göçmenlere çevrilmiş vaziyette. Dört büyük devlete göre AB bir an önce fakirlik göçüyle mücadele etmek için tedbir almalı. Özellikle Almanya'da Bulgaristan ve Romanya'dan gelen göçmenlere yönelik tepki artarken bu kişilere yapılan eğitim, sağlık ve barınma gibi sosyal yardımların kaldırılması gündemde.

Fakir göçmenlere sınırdışı gündemde

Dört ülkenin içişleri bakanları sosyal yardımlardan yararlanmak için ülkelerine gelenlerin geri dönmek kaydıyla sınır dışı edilmesi yetkisinin tanınmasını talep ediyorlar. Mevcut düzenlemede Birlik üyesi ül-

keler belirli gerekçelerle yine AB'ye üye diğer ülke vatandaşlarını sınır dışı edebiliyor ancak geri dönmeleri yasaklayamıyor. Şayet bu talep kabul edilirse AB'nin en önemli argümanlarından olan seyahat hürriyeti ve Birlik içinde çalışma serbestisi gibi konularda büyük bir gerileme yaşanması kaçınılmaz. Öte yandan Özellikle Almanya'da sosyalistler ve yeşiller bu teklife sert tepki verdi. Yeşiller Partisi eş başkanı Claudia Roth Alman İçişleri Bakanını Romanlara karşı kampanya yürütmekle suçladı ve bu durumun Avrupa'da uygulanan ırkçılık ve ayrımcılığı daha da arttıracığını öne sürdü.

Avrupa genelinde etkili bir muhalefet yapılamaması durumunda konunun Haziran ayı içerisinde yapılacak olan Avrupa Birliği toplantısında tartışılarak yeni yasal düzenlemelerin hayata geçirilebileceği tahmin ediliyor.

'Cesaret Ana ve Çocukları' ödül aldı

Tiyatro Eleştirmenleri Birliği Ankara Temsilciliği tarafından her yıl geleneksel olarak verilen tiyatro ödülleri sahiplerini buldu.

Ankara Devlet Tiyatrosu yapımı Bertolt Brecht'in Ayşe Emel Mesci'nin yönettiği "Cesaret Ana ve Çocukları" oyununa "Yılın Oyunu Ödülü" verildi. Epik tiyatro örneği olan oyun, savaş kültürünün kışkırtıldığı günümüzde sahnelenmesi nedeniyle de önem kazandı.

Oyun hakkında

Bertolt Brecht'in 1938-1939 yıllarında II. Dünya Savaşı'nın başlarında kaleme aldığı oyun, 1618-1648 yılları arasında Almanya'da Katoliklerle Protestanlar arasında yaşanan ve neredeyse Alman nüfusunun yarısının ortadan kalktığı, tüm şehirlerin yerle bir edildiği 30 Yıl Savaşları'nı konu ediniyor. Brecht, ilk kez 1940'ta Zürih'te sahnelenen oyun boyunca savaşın sıradan insanların yaşamında yarattığı değişimleri gözler önüne seriyor.

Oyun, siperde olan iki askerin gerçek düzenin ancak savaşla mümkün

olabileceğini, barışın tamamen gençlerin, hayvanların israf edildiği, düzensizliğin hüküm sürdüğü bir süreç olduğunu tartışmalarıyla başlıyor. Oyunun bir bölümünde "Yenilgi alttakiler için bir zaferdir" sözünüyle yaşamını şekillendiren Cesaret Ana, barış zamanında içine düştüğü geçim sıkıntısı nedeniyle yeniden savaşı başlangıcını haber veren çanları sevinçle karşılıyor. Fakat oyunun içerisinde yaşamın gerçekliğiyle, oyundaki karakter arasındaki çelişki "Eğer savaş veriyorsa kazancını sana, gün gelip karşılığını istediğinde sakın şaşırma!" sözleriyle veriliyor.

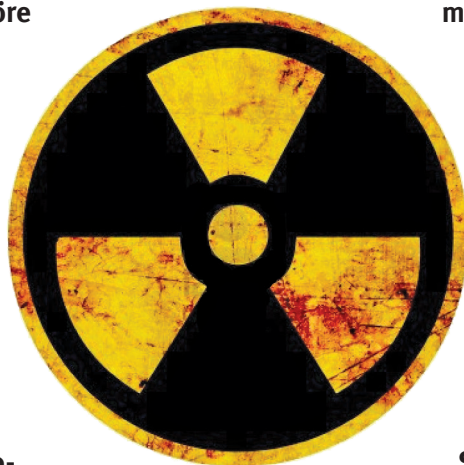
Sanki bugünü anlatıyor

Oyun emperyalist savaş tamtamlarının çalındığı, savaşlarda yaratılan yıkımların kâra dönüştürülmeye çalışıldığı ve savaşın sosyal yaşamın bir parçası hâline dönüştürüldüğü günümüze ışık tutuyor. Bugün olduğu gibi büyük emperyalist şirketlerin kâr hırsıyla günden güne daha büyük yağmaları meşrulaştırma gayreti, oyunda yer alan Cesaret Ana gibi sayısız insanın zihnini bulandırıyor.

Izmir'de radyasyon tehlikesi mi yaşanıyor?

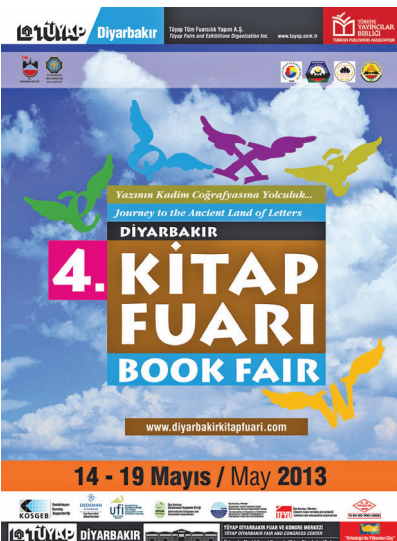
Izmir'de bir çevre skandalı ortaya çıktı. Nükleer Karşıtı Platform içinde yer alan bilim adamlarına göre İzmir Gaziemir'de bulunan bir atık deposunda tehlikeli düzeyde radyoaktif sızıntı mevcut. Radyoaktif maddeler ile zehirli ağır metallerin gömülü olduğu bir araziyle ilgili daha önce de çeşitli sorular gündeme gelmiş ancak Türkiye Atom Enerjisi Kurumu TAEK tehlike olmadığını

açıklamıştı. Oysa yapılan ölçümler TAEK'i yalanlıyor. Uzmanların açıklamasına göre Gaziemir'deki basit bir atık olayı değil. Ucu Avrupa, Rusya ve Türkiye üzerindeki kriminal bir nükleer atık karaborsasına dayanıyor. Radyoaktif kirliliği izole edip temizlemek ise TAEK'in sorumluluğunda. Şimdi yakınında bir ilkokul bulunan radyoaktif alan ile ilgili yetkililerin atacağı adımlar bekleniyor.

internet gazetesi
yenidünya
Güncel gelişmeler ve yorumlar için
yenidunyagazetesi.com
yenidünya halk gazetesi
1 yıllık abonelik bedeli 30 tl'dir.
Ziraat Bankası Beyoğlu Şubesi TL Hesabı: 5212 2602 5001
IBAN: TR08 0001 0004 5652 1226 0250 01

Diyarbakır'da kitap dolu günler

Son yıllarda Diyarbakır'ın en önemli kültürel etkinliklerinden biri olan Diyarbakır Kitap Fuarı bu yıl da yoğun bir katılımı açıldı. Fuarın afişlerinde Kürt alfabesindeki Q, X ve W harfleri kullanılırken, çok dillilik ve kültürel çeşitlilik temaları ön planda.

100'ün üzerinde yayınevinin katıldığı fuarda yerli ve yabancı çok sayıda yazar da imza ve söyleşilerle kitap severlerle buluşacak. 19 Mayıs'a kadar ziyaret edilebilecek fuarda bu yıl ziyaretçi rekorunun kırılması bekleniyor.